

PRAVRI

Pravni fakultet u Rijeci

Sveučilište u Rijeci
University of Rijeka

IZDAVAČKI STANDARD PRAVNOG FAKULTETA U RIJECI

Rijeka, 2019.

Sadržaj

1. Uvodne napomene.....	2
2. Jezik i pravopis.....	2
3. Citiranje (navođenje) i parafraziranje.....	3
4. Sustavi navođenja izvora	4
4.1. Chicago stil, 17. izd. - Sustav navođenja tekućih bibliografskih bilješki	6
4.1.1. Bilješke u fusnoti / ispod teksta	6
4.1.2. Izrada popisa literature	16
5. Opća napomena o pisanju naslova knjiga, dijelova knjiga, članaka itd.	23
6. Uputnice	24
7. Tehničke upute za pisanje rada	25
7.1. Normativ stranice	25
7.2. Obrojčavanje dijelova teksta	25
7.3. Grafičko oblikovanje bilješki	26
7.4. Ispravno pisanje odlomaka	27
8. Isticanja u tekstu.....	28
8.1. Napomene o uporabi različitih tipova slova	28
9. Tablični i slikovni prilozi	29
10. Napomene o uporabi kratica	30
10.1. Odabir uobičajenih kratica.....	31
11. O opremi znanstvene knjige i članka	32
12. Zaštita intelektualnog vlasništva i autorska prava	33
13. Potrebni elementi prijave rukopisa na razini Pravnog fakulteta u Rijeci	33
14. Potrebni elementi prijave rukopisa na razini Sveučilišta u Rijeci	35
15. Literatura.....	36
Prilog 1. Obvezatni sadržajni elementi na naslovnom listu knjige	38
Prilog 2. Primjer naslovnog lista knjige i potrebni elementi	41
Prilog 3. Obvezatni sadržajni elementi na naslovnom listu časopisa	42
Prilog 4. Primjer naslovnog lista časopisa i potrebni elementi	45
Prilog 5. Obvezatni sadržajni elementi za oblikovanje elektroničkih publikacija	46
Prilog 6. Potrebni elementi za prijavu rukopisa u izdanju Pravnog fakulteta u Rijeci	48
Prilog 7. Potrebni elementi za prijavu rukopisa u izdanju Sveučilišta u Rijeci	49
Prilog 8. Sustavi za uređivanje i izdavanje časopisa i konferencijskih radova.....	59

1. Uvodne napomene

Ovim se dokumentom želi pridonijeti stvaranju jedinstvenoga standarda u pripremi rukopisa za izdanja Pravnog fakulteta u Rijeci, i to uz uvažavanje izdavačkih praksi u području prava.

Zbog ujednačenosti i usklađenosti izrade rukopisa na razini Sveučilišta, polazište za izradu ovoga dokumenta bio je Izdavački standard Sveučilišta u Rijeci koji donosi temeljne smjernice koje su namijenjene autorima i/ili lektorima odnosno urednicima sveučilišnih izdanja.¹

Izdavački standard Pravnog fakulteta namijenjen je znanstveno-nastavnom osoblju, autorima, urednicima izdanja Pravnog fakulteta u Rijeci kako bi im se olakšala izrada i priprema rukopisa, odnosno svih vrsta publikacija i radova.

Svrha je standarda ukazati na važnost dosljedne primjene pravila u izradi radova te ujednačiti okvirnu struktura radova, tehničku izradu, način označavanja tablica i grafičkih prikaza, sustav navođenja literature korištenjem fusnota, izradu popisa literature, kratica te navesti primjere naslovnica i impresuma svih vrsta publikacija objavljenih na Pravnom fakultetu u Rijeci. Dokument ne određuje grafički dizajn, niti utvrđuje sadržaj i obvezatne dijelove pojedinih izdanja Fakulteta (znanstvenih knjiga/monografija, sveučilišnih udžbenika itd.), koji su u doseg autoru, a potom i urednika i recenzenata svakoga pojedinog izdanja.

2. Jezik i pravopis

Očekuje se usklađenost rukopisa sa standardnojezičnim normama jezika na kojemu je napisan. Autor teksta i/ili izdavač dužni su priskrbiti potvrdu o obavljenoj lekturi koju potpisuje lektor. Očekuje se pravopisna ujednačenost rukopisa/izdanja. Za tekstove pisane na hrvatskome jeziku ne propisuje se uporaba određene pravopisne knjige, ali se preporučuje dosljedna provedba odabranih pravopisnih rješenja (npr. ako *podaci*, onda i *zadaci*, *zalisci*, *gubici*; ako *zadatci*, onda i *izvadci*, *podatci*, *gubitci*, *umetci* i si.; ako *istrebljenje* onda i *brežuljak*, *okrepa*, *pogreška*; ako *pogrješka*, onda i *vrjednovanje*, *upotrjeba*, *povrjeda* i si.; ako *nećemo*, *nećete*, *neće*, onda i *neću*; ako *ne ću*, onda i *ne ćeš*, *ne će*, *ne ćemo* itd.). Iznimno, od dosljedne se primjene pravopisnog odabira može odustati, uvijek zbog semantičkih (značenjskih) razloga. Recimo, autor koji se odluči za pisanje *podaci*, *zadaci* i si., može ustrajati na pisanju npr. *usadci* umjesto *usaci* (prema *usadak*).

¹ Dijelovi teksta *Izdavačkog standarda Sveučilišta u Rijeci*, koji su preuzeti u Izdavački standard Pravnog fakulteta u Rijeci osjenčani su plavom bojom. Lada Badurina, Marija Brala Vukanović, Mihaela Matešić i Kristina Novak (pri.), *Izdavački standard Sveučilišta u Rijeci* (Rijeka: 2013).

3. Citiranje (navođenje) i parafraziranje

Odabrana literatura, tj. bibliografski navodi (referencije) trebaju biti navedeni prema pravilima citiranja literature. Citiranje je neizostavan dio znanstvene etičke prakse i elegantan način kako se isključuje krađa tuđih ideja i rezultata te predstavlja obranu od plagijarizma.²

Citiranje je preuzimanje teksta iz drugih izvora od riječi do riječi, u kojem slučaju je preuzeti tekst potrebno staviti u navodne znakove („...“). U slučaju izostavljanja dijelova izvornog teksta, umjesto izostavljenog, ali još uvijek unutar navodnika, stavlja se trotočje (...).

Citirati se mogu dijelovi tuđega teksta različite dužine (pojedina riječ, skupina riječi, dio rečenice, rečenica, više rečenica, odlomak itd.).

Citat kraći od rečenice - uvijek omeđen navodnicima - uklapa se na različita mjesta u rečenicu. Ako dolazi na početku rečenice redovito se piše velikim početnim slovom, u protivnom malim (osim ako se, u skladu s pravilima o pisanju velikog početnog slova u naslovu, ne piše velikim početnim slovom). Interpunkcijski znakovi koji ne pripadaju citiranome tekstu pišu se iza navodnih znakova.

Primjer

Da nema pitanja koje „raspaljuje tako strasti kao upravo pravopis“, rekao je još Vatroslav Jagić. Supek je podsjetio na svoj sukob s Krležom: u ljeto 1969. rekao je Krleži kako „književnost ne može biti nadomjestak za moralni čin“.

Tri točke u zagradama - (...) - znak su da je dio citiranoga teksta ispušten. Da bi se tuđi tekst mogao gramatički (sintaktički) i semantički uklopiti u rečenicu, moguće su manje intervencije, npr. unošenje dijelova koji se u izvornom tekstu na tom mjestu ne nalaze; ti se dijelovi, kao i drugi autorovi komentari - obično uz oznaku *napomena N. N.* (autorovi inicijali), *op. autora* ili *si.* - stavljaju u zagrade (oble ili uglate). Također valja upozoriti na moguća isticanja koja u izvornom tekstu ne postoje (*istakao autor/istakla autorica, istakao N. N.* ili *si.*):

Primjer

Treba reći i to da je „normativnost (...) snažna retorička strategija kojom se ovjerovljuje autoritet i objektivnost znanstvenoga diskursa (...)“ (Dubravka Oraić-Tolić /2011/*Akademski diskurs*).

Počevši od Platonovih sokratovskih dijaloga, „davala prednost govoru kao fonetskomu fenomenu pred pismom kao znakovnim zapisom“ (kako je tvrdio Derrida).

Akademsko pismo, prema D. Oraić-Tolić, obuhvaća „ukupnu diskurzivnu aktivnost u akademskoj zajednici usmjerenu na stvaranje i pisanje teksta **bilo kojega oblika, žanra i vrijednosti**“ (istakao N. N.).

Ako se navodi tekst koji je cjelovita rečenica (ili više njih), na kraju se rečenice koja mu prethodi piše dvotočka. Citirani tekst redovito počinje velikim početnim slovom (osim ako početak nije kraćen, što se označava trotočkom u zagradama), a završava točkom (upitnikom ili usklikom). Citati dužine četiri retka ili kraći uklapaju se u tekst i obilježavaju navodnicima (interpunkcijski znak za rečnični kraj dolazi unutar navodnika):

² Tomislav Murati, *Osnova informacijske i akademske pismenosti* (Zagreb: T. Murati, 2009), 101.

Primjer

Rimski državnik Katon Stariji svaki je svoj govor u senatu završavao riječima: „Uostalom, smatram da Kartagu treba razoriti.”

Iz toga govora Stjepana Radića potječe i u javnosti vjerojatno najpoznatija njegova rečenica, upućena hrvatskim političarima: „Ne srljajte kao guske u maglu!”

Ako riječi ili tekst koji se citiraju sadrže navodnike, oni se zamjenjuju polunavodnicima:

Primjer

Kao i Hagege u svojoj knjizi *Zaustaviti izumiranje jezika* „o 'ugroženim jezicima' govorit ćemo u slučaju onih jezika

koji će u predvidljivoj budućnosti, a najduže u trajanju jednoga ljudskog života, biti u opasnosti”

Citati duži od četiri retka izdvajaju se u zasebni odlomak, uvučen u odnosu na ostatak teksta (veća lijeva margina). Pišu se sitnijim slogom i ne obilježavaju se navodnicima:

Uz citirane se dijelove teksta (neovisno o njihovoj dužini) navodi izvor iz kojeg potječu, odnosno odakle su preuzeti. To se čini pomoću uputnica ili bilježaka (v. VI i VII).

Tuđi se tekst ne mora doslovce preuzimati. Tuđa se misao može i parafrazirati. I tada je važno upozoriti na izvor (autora). To se čini pomoću uputnica ili bilježaka (v. VI i VII).

a. Napomene o uvrštavanju citata iz drugog jezika

Citate iz tekstova na jeziku različitom od jezika rada valja donijeti prevedene na jezik rada. Ako se takvi citati prenose iz prethodno objavljene publikacije koja sadrži prijevod citiranoga teksta, dovoljno je navesti uputnicu na izvor iz kojega je prijevod preuzet. Ako je pak autor za potrebe pisanja rada sam preveo citirani ulomak, uz uputnicu na izvor potrebno je dodati napomenu *prev. a.* ili *prev. N. N.* (autorovi inicijali). Pritom je moguće u tekst rada uvrstiti prijevod ulomka, a isti ulomak na izvornome jeziku dati u bilješci ili pak obrnuto: u tekst rada uvrstiti ulomak na izvornome jeziku, a u bilješci njegov prijevod.

Citati u tekstu i bibliografske jedinice iz jezika koji se služe nelatiničnim pismom donose se preneseni u latinično pismo (iznimno se citati i bibliografske jedinice mogu prenijeti i nelatiničnim pismom ako se radom tematizira ili kontrastira određeni jezik ili pismo):

Primjer

P. G. Kacev, *Statističeskie metody issledovanija režuščega instrumenta*, Mašinostroenie, Moskva, 1974.

R. R. Kasparanskij „0 sootnošenii normy i stilja”, *Problemy lingvističeskoj stilistiki*, MGPIIJ, Moskva, 1960, str. 51-54.

Parafraziranje je prepričavanje teksta drugih vlastitim riječima. Koristi se kada se želi preuzeti veći dio teksta, jer se sumiranjem i oblikovanjem vlastitim riječima on svodi na manji obim. Pri parafraziranju je bitno paziti da se zadrži smisao izvornog teksta.

Interpretiranje je tumačenje tuđih koncepata, mišljenja, nalaza, zaključaka i slično na vlastiti način, odnosno dodavanje vrijednosti radu drugih.

4. Sustavi navođenja izvora

S obzirom na izvor informacije, treba obratiti pozornost na točno citiranje knjiga, članaka, zakona ili sudske prakse pri izradi bibliografije korištenih izvora.

U literaturi se pojavljuju različiti sustavi navođenja literature, a unutar svakoga od njih bezbrojne su varijacije, tj. stilovi.³ Dakle različiti znanstveni časopisi navode različite stilove citiranja (npr. *Harvardski stil*, *Stil Američkog psihološkog društva* (tzv. *APA stil*), koji se mogu razlikovati u različitim znanstvenim disciplinama (npr. abecedni redosljed, redosljed spominjanja u tekstu, skraćeni ili puni naziv časopisa, godina izdanja na početku ili kraju reference), no **bitno je da svaki bibliografski navod obuhvati nekoliko temeljnih podataka.**⁴

Sustav navođenja literature korištenjem fusnota, odnosno bilješki na dnu stranice (engl. *footnote referencing system*) sustav je kod kojeg se u tekstu rada redosljedom pojavljivanja eksponent brojkama od 1 do n (za pojedino poglavlje ili za tekst u cijelosti) označava u kojoj su bilješki na dnu stranice (ispod teksta) navedeni podatci o izvoru literature. Odnosno iz izvora literature preuzete informacije označavaju se rednim brojevima istovjetnim rednim brojevima fusnota u kojim su ti izvori navedeni. Izvori u fusnotama pišu se kao i u popisu korištene literature, s tim da se na kraju navoda samo dodaje broj stranice s koje je preuzet citat, podatak ili ideja. Pri korištenju sustava navođenja izvora literature korištenjem fusnota, dodatno se mora izraditi i abecedni popis korištene literature.⁵ Popis korištene literature navodi se u posebnom poglavlju, prema abecedi prezimena autora, odnosno naslovu.

Napomena:

- a) Broj izvora literature u tekstu rada mora biti isti broju izvora u popisu literature na kraju rada.
- b) U popisu literature navode se samo izvori koji su čitani u izvorniku, a ne sekundarni izvori (tj. oni izvori koje ste pročitali u djelima drugih).
- c) Paziti na dužinu citata u tekstu. Smatra se da je maksimalno prihvatljiva dužina citata u tekstu pet redova.
- d) Budite dosljedni u primjeni sustava koji ste odabrali u radu i ne miješajte više sustava navođenja literature.

³ Ana Tkalac Verčić, Dubravka Sinčić i Nina Pološki Vokić, *Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima: kako osmisliti, provesti i opsiati znanstveno i stručno istraživanje* (Zagreb: Naklada Ljevak, 2011, 172.

⁴ Goran Milas, *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima* (Zagreb: Naklada Slap, 2005), 85.

⁵ Tkalac Verčić, Sinčić i Pološki Vokić, *Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima*, 176.

4.1. Chicago stil, 17. izd. - Sustav navođenja tekućih bibliografskih bilješki

Pravni fakultet u Rijeci koristi, tzv. **Chicago stil - sustav tekućih bibliografskih bilješki** (engl. *footnote referencing system*). Korišteni izvori literature navode se na dva mjesta u radu: 1. u bilješci ispod teksta (fusnoti / bibliografskoj bilješci) i 2. na kraju teksta (popis literature). Izvori u fusnotama pišu se različito od popisa korištene literature te se na kraju navoda dodaje broj stranice s koje je preuzet citat, podatak ili ideja. Korišteni izvori i literatura u bilješkama mogu se pisati i u skraćenom obliku, a potpuni bibliografski podatci donose se u popisu literature na kraju članka.

4.1.1. Bilješke u fusnoti / ispod teksta

U bilješci ispod teksta na dnu iste stranice uz istu broječanu oznaku navodi se bibliografska bilješka. Brojčane oznake kreću se od brojke jedan i niz se nastavlja kontinuirano bez ponavljanja brojki. To znači da ako se isti izvor spominje više puta u radu, svaki put dobiva novu brojku koja ga povezuje s bilješkom na dnu stranice.

Pri prvom navođenju djela u fusnoti prema *Chicago* stilu citiranja navode se cjeloviti podatci o bibliografskoj jedinici. Ako se radi o knjizi navodi se ime/imena autora, naziv djela, nakladnika, mjesto i godina izdanja te broj stranice na koju se upućuje. Ako se radi o časopisu navodi se ime/imena autora, naziv znanstvenoga članka, naslov časopisa, volumen, broj i godište časopisa te broj stranice na koju se upućuje. Ako se radi o elektroničkom izvoru pored iscrpnog opisa bibliografske jedinice, dodaje se i mrežno mjesto s kojeg je izvor preuzet ili DOI broj⁶.

FUSNOTE (F) - PRVO NAVOĐENJE IZVORA U TEKSTU (POTPUNI PRIKAZ)

Pri prvom navođenju u fusnoti bilo kojeg izvora (npr. knjige, članka itd.) primjenjuje se **opće pravilo da se navode cjeloviti podatci o bibliografskoj jedinici.**

Elementi F: Ime i Prezime autora, *Naslov knjige: podnaslov* (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

⁶ DOI (*Digital Object Identifier*) je digitalni identifikator objekta, a ne identifikator digitalnoga objekta. DOI može biti dodijeljen objektu bilo koje vrste, i to digitalnomu, materijalnomu ili apstraktnomu, kao i bilo kojoj razini njegove granularnosti. DOI je trajna poveznica na cjelovit digitalni objekt ili na podatak o njemu. U nakladništvu i knjižničarstvu DOI se koristi za identifikaciju svih vrsta građe – knjiga, časopisa, zbornika s konferencija i dr., ali ne zamjenjuje ni jedan drugi identifikator (ISSN, ISBN, ISMN itd.). DOI je identifikacijska oznaka koja sama po sebi nema značenje i ne sadrži podatke o sadržaju ili podrijetlu publikacije, odnosno nema nikakvo značenje ili vrijednost kao pravno prihvatljiv dokaz vlasništva autorskih prava nad identificiranim objektom. Jedan DOI može biti dodijeljen samo jednom objektu i jednom objektu može biti dodijeljen samo jedan DOI. Jednom dodijeljen DOI ne može se zamijeniti ili obrisati. Detaljnije: *Digital Object Identifier* (DOI), dostupno na: <https://www.doi.org/> ((01.10.2018).

Primjer - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz)

² Vesna Tomljenović, Edita Čulinović-Herc i Vlatka Butorac Malnar, ur., *Republika Hrvatska na putu prema europskom pravosudnom području: rješavanje trgovačkih i potrošačkih sporova* (Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta, 2009.), 105.

FUSNOTE (F)- DALJNJE NAVOĐENJE IZVORA U TEKSTU (SKRAĆENI PRIKAZ)

Ako se isti izvor prekine navođenjem nekoga drugog izvora, onda će sljedeće citiranje toga izvora biti u skraćenom obliku. **Za svako kasnije navođenje toga djela u fusnotama piše se njegov skraćeni oblik, koji obuhvaća prezime autora, naslov rada u italicu i broj citirane stranice.**

Elementi F: Prezime autora, *Naslov knjige*, broj stranice.

Primjer - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz)

⁷ Tomljenović, Čulinović-Herc i Butorac Malnar, ur., *Republika Hrvatska na putu prema europskom pravosudnom području*, 115.

FUSNOTE (F) KNJIGA S JEDNIM AUTOROM

Elementi F: Ime i Prezime autora, *Naslov knjige: podnaslov* (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz)

1. Dario Đerđa, *Upravni spor* (Rijeka: Pravni fakultet, 2017), 157.

2...

3...

Primjer - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

4. Đerđa, *Upravni spor*, 129.

Pri ponovnom navođenju djela istoga autora, pored općeg pravila, mogu se koristiti i latinski izrazi koji se uvijek pišu kosim slovima (*ibid.*, *loc. cit.*) i to na sljedeći način. Kada se isti izvor navodi nekoliko puta za redom, bez navođenje nekog drugog izvora, može se koristiti kartica „*Ibid.*“. Uz kraticu *Ibid.*, navodi se i broj stranice koja se citira.

Primjer

¹ Dario Đerđa, *Upravni spor* (Rijeka: Pravni fakultet, 2017), 157.

² *Ibid.*, 150.

Ako se isto djelo istog autora s istim stranicama nastavlja neposredno, stavlja se latinski izraz *loc. cit.*

Primjer

¹ Sanja Barić i Dana Dobrić, „Europeizacija civilnog društva u RH: shvaćanje socijalnog kapitala ozbiljno?“ *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci* 33, 2(2012), 900.

² *Loc. cit.*

FUSNOTE (F) KNJIGA KOJA IMA VIŠE IZDANJA

Elementi F: Ime i Prezime autora, *Naslov knjige: podnaslov*, izd. (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz)

¹ Robert Blažević, *Upravna znanost*, 5. izd. (Rijeka: Pravni fakultet, 2016), 157.

Primjer - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

⁴ Blažević, *Upravna znanost*, 5. izd., 157.

FUSNOTE (F) KNJIGA S DVA ILI TRI AUTORA

Elementi F: Ime i Prezime prvog autora, Ime i Prezime drugog autora i Ime i Prezime trećeg autora, *Naslov knjige: podnaslov* (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer

Nada Bodiroga-Vukobrat, Hana Horak i Adrijana Martinović, *Temeljne gospodarske slobode u Europskoj uniji* (Zagreb: Inženjerski biro, 2011), 78.

FUSNOTE (F) KNJIGA KOJA SADRŽI DJELO ČETVORICE ILI VIŠE AUTORA

Ako knjiga sadrži djelo četvorice ili više autora, navodi se samo prvi autor, dodaje se iza njegova imena et al. Popis svih imena i prezimena autora navodi se u popisu literature.

Elementi F: Ime i Prezime autora „et al.“, *Naslov knjige: podnaslov* (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz)

¹ Edita Čulinović-Herc et al., *Pravno uređenje UCITS fondova na tržištu kapitala* (Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta, 2013), 58.

Primjer - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

¹² Čulinović-Herc et al., *Pravno uređenje UCITS fondova na tržištu kapitala*, 75.

FUSNOTE (F) DOKTORSKA DISERTACIJA

Elementi F: Ime i Prezime autora, *Naslov disertacije: podnaslov* (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer

² Danijela Vrbljanac, *Violations of the personality rights on the internet: international jurisdiction and applicable law: doctoral dissertation* (Rijeka: Pravni fakultet, 2016), 120.

Primjer - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

⁵ Vrbljanac, *Violations of the personality rights on the internet*, 75.

FUSNOTE (F) AKO KNJIGA NEMA AUTORA/E, UREDNIKA/E

Elementi F: *Naslov knjige: podnaslov* (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz)

¹ *Tko je tko u hrvatskom gospodarstvu* (Zagreb, Golden marketing, 1996), 78.

Primjer - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

² *Tko je tko u hrvatskom gospodarstvu*, 81.

FUSNOTE (F) AKO KNJIGA IMA UREDNIKA

Ako knjiga nema autora, već urednika, umjesto imena autora piše se ime urednika ili priređivača, a nakon imena dodaje se kratica ur. ili prir. Kratica za urednika piše se na jeziku na kojem je rad objavljen (npr. za engleski jezik: jd. *editor - ed.*, mn. *editors - eds.*, za njemački jezik: *herausgegeben – hrsg. itd.*).

Elementi F: Ime i Prezime urednika, ur., *Naslov knjige: podnaslov* (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz – knjiga pisana na hrv. jeziku)

¹ Nada Bodiroga-Vukobrat, ur., *Socijalna sigurnost i tržišno natjecanje: europski zahtjevi i nacionalna rješenja* (Rijeka, Pravni fakultet Sveučilišta, 2008), 78.

Primjer - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

⁵ Bodiroga-Vukobrat, ur., *Socijalna sigurnost i tržišno natjecanje*, 105.

Primjer (dva urednika) - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz) (knjiga pisana na engl. jeziku)

³ Vesna Crnić-Grotić i Mimir Matulović, eds., *International Law and the Use of Force at the Turn of Centuries: Essays in Honour of V. Đ. Degan* (Rijeka: Faculty of Law University of Rijeka, 2006), 55.

Primjer (dva urednika) - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

¹⁰ Crnić-Grotić i Matulović, eds., *International Law and the Use of Force at the Turn of Centuries*, 70.

Primjer (dva urednika) - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz) (knjiga pisana na njem. jeziku)

³ Albin Eser, Ulrich Sieber, Joerg Arnold, hrsg., *Strafrecht in Reaktion auf Systemunrecht: Vergleichende Einblicke in Transitionsprozesse* Sieber (Freiburg im Breisgau: Max-Planck-Institut, 2009), 57.

Primjer (dva urednika) - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

¹⁰ Eser, Sieber, Arnold, hrsg., *Strafrecht in Reaktion auf Systemunrecht*, 70.

Primjer (tri urednika) - prvo navođenje rada u tekstu (potpuni prikaz)

² Vesna Tomljenović, Edita Čulinović-Herc i Vlatka Butorac Malnar ur., *Republika Hrvatska na putu prema europskom pravosuđnom području: rješavanje trgovačkih i potrošačkih sporova* (Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta, 2009), 105.

Primjer (tri urednika) - daljnje navođenje rada u tekstu (skraćeni prikaz)

¹¹ Tomljenović, Čulinović-Herc i Butorac Malnar, ur., *Republika Hrvatska na putu prema europskom pravosuđnom području*, 115.

FUSNOTE (F) POGLAVLJE U KNJIZI

Elementi F: Ime i Prezime autora poglavlja, „Naslov poglavlja u knjizi“, u: *Naslov knjige*, ur. Imena i Prezime urednika (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer

¹ Gian Antonio Benacchio i Sandra Winkler, „The Europeanisation of Law: Imposition or Natural Development of Legal Models“, u: *Legal Culture in Transition: Supranational and International Law Before National Courts*, eds. Nada Bodiroga-Vukobrat, Gerald G. Sander i Siniša Rodin (Berlin: Logos, 2013), 73.

FUSNOTE (F) RAD S KONFERENCIJE

Elementi F: Ime i Prezime autora rada, „Naslov rada s konferencije“, u: *Naslov Zbornika s konferencije*, ur. Ime i Prezime urednika (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer

¹ Danijela Vrbljanac i Ivana Kunda, „Consumer Protection Issues in Crowdfunding“, u: *Economic and Social Development: 18 th International Scientific Conference on Economic and Social Development – Building Resilient Society*, eds. Damir Mihanovic, Anica Hunjet i Željka Primorac (Zagreb: Varazdin Development and Entrepreneurship Agency, University North, Faculty of Management University of Warsaw, 2016), 215.

FUSNOTE (F) ČLANAK U ČASOPISU

Elementi F: Ime i Prezime autora, „Naslov članka: podnaslov“, *Naslov časopisa* volumen, br. (godina): navedena stranica.

Primjer

¹ Nataša Žunić Kovačević i Stjepan Gadžo, „Institut zakonskog poreznog jamstva nakon novele Općeg poreznog zakona 2012: proboj pravne osobnosti trgovačkih društava u slučaju zloporabe prava“, *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci* 34, br. 1(2013): 393.

FUSNOTE (F) ČLANAK U ČASOPISU S INTERNETA

Pri citiranju izvora s interneta, npr. knjige, vrijede ista pravila kao i za tiskane sadržaje, pri čemu se u nastavku dodaje mrežna stranica (URL) ili DOI broj (*Digital object identifier*). Prednost se daje DOI broju, osim ako ga izvor nema, tada se citira URL adresa s koje je preuzet izvor.

Elementi F: Ime i Prezime autora, „Naslov članka“, *Naslov časopisa* volumen, br. (godina): prva i zadnja stranica članka, DOI broj ili URL.

Primjer URL

⁸ Velinka Grozdanić, Marissabell Škorić i Igor Martinović, „Kaznenopravna zaštita radnika prema odredbama novog Kaznenog zakona“, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* 19, br. 2 (2012): 473, http://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/4_Grozdanic.pdf.

Primjer DOI

⁵ Anamari Petranović, „Ugovorne obveze u lastovskom statutu“, *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci* 39, br. 2 (2018): 753-768, <https://doi.org/10.30925/zpfsr.39.2.2>.

FUSNOTA (F) KORIŠTENA MREŽNA STRANICA

Za citiranje sadržaja s interneta vrijede ista pravila kao i za tiskane sadržaje, s tim da se u nastavku dodaje datum pristupa sadržaju i internetska adresa. Stoga su pri navođenju korištene mrežne stranice obvezni podatci naslov izvora, datum posjeta mrežnoj stranici i mrežno mjesto. Ako sadržaji na internetu nisu opremljeni potpunim bibliografskim podacima (npr. ime autora, mjesto), treba napisati naslov članka, ime stranice ili institucije koja objavljuje sadržaj, datum pristupa i punu mrežnu adresu.

Elementi F: *Naslov članka ili ime mrežne stranice*, datum pristupa, mrežna stranica.

Primjer

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, pristup 24. rujna 2018.,
<http://public.mzos.hr/Default.aspx>

FUSNOTE (F) NAVOĐENJE ODREDNICA IZ ENCIKLOPEDIJA/LEKSIKONA

Kod navođenja odrednica iz enciklopedija/leksikona u fusnoti se navodi naslov natuknice i daju se cjeloviti bibliografski podatci o enciklopediji.

Elementi F: „Naslov odrednice ili natuknice“, u: *Naslov enciklopedije*, broj sveska (Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja), broj stranice.

Primjer

¹ „Notar“, u: *Pravni leksikon*, sv. 4. (Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2007), 1001.

FUSNOTE (F) ARHIVSKI I NEOBJAVLJENI IZVORI

U fusnotama se pišu skraćeni oblici države, naziva arhiva, broja arhivskog fonda i naziva arhivskog fonda (povezano crticom), naziv podserije (ako postoji) te naziv ili opis dokumenta i datum nastanka. Može navesti i broj kutije, odnosno sveska, naziv/signatura dokumenta (ako postoji), broj stranice, odnosno lista (folije) ako je riječ o sređenom fondu.

Korišteni arhivski fondovi navode se na kraju u popisu literature prema skraćenom obliku koji se upotrebljavao u fusnotama, nakon čega slijede cjeloviti podaci o državi, nazivu arhiva, broju arhivskog fonda i nazivu arhivskog fonda. S obzirom na raznolikost arhivske građe, neki arhivski fondovi mogu biti nepotpuno sređeni pa navođenje arhivske građe može biti i drukčije. Nužno je stoga nastojati u bilješkama i popisu literature dosljedno, precizno i ujednačeno navoditi arhivske i neobjavljene izvore.

Elementi F: SKRAĆENI OBLIK DRŽAVE-NAZIV ARHIVA-BROJ ARHIVSKOG FONDA I NAZIV ARHIVSKOG FONDA, Naziv ili opis dokumenta, datum nastanka.

Primjer

¹ HR-HDA-1969-HDLU, kut. 50, Stenografski zapisnik skupštine, 17. srpnja 1974., 28.

FUSNOTE (F) NAVOĐENJE PRAVNIH PROPISA⁷

FUSNOTE (F) HRVATSKI PRAVNI PROPISI

Pri navođenju hrvatskih pravnih propisa u fusnotama umjesto punih imena zakona i službenih glasila mogu se koristiti uobičajene kartice. Pritom se ne smije zaboraviti da je, kada se zakon prvi put spomene u tekstu u bilješci, potrebno navesti napomenu – *u daljnjem tekstu*.

Elementi F (zakoni): Naziv zakona, Naziv službenog glasila, broj i godina objave u službenom glasilu te sve eventualne izmjene i dopune.

Primjer hrvatskih pravnih propisa

¹ Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda, Narodne novine, br. 109/07., 132/07., 51/13., 152/14., 118/18. (u daljnjem tekstu ZPLUV).

² Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Austrije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja porezima na dohodak i na imovinu, Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 3/01., 10/01.

⁷ Pravilnik o sadržaju i obliku obavijesti o ugovoru o vremenski ograničenoj uporabi (timeshare), dugotrajnom turističkom proizvodu, ponovnoj prodaji i zamjeni, Narodne novine, br. 66/14.

Pri navođenju sudske prakse hrvatskih sudova predlažu se dva načina citiranja.

Prvi način citiranja predlaže pisanje punih naziva hrvatskih sudova koji su donijeli pojedinu presudu.

⁷ Primjeri pravnih propisa navedeni u Izdavačkom standardu Pravnog fakulteta u Rijeci preuzeti su iz: Emilia Miščenić, *Europsko privatno pravo: opći dio* (Zagreb: Školska knjiga, (knjiga u tisku, 2019.)) i Matija Miloš, *Ustrojstvo i učinak građanskih inicijativa u kontekstu koncepta predstavljanja: doktorski rad* (Zagreb: M. Miloš, 2019.).

Elementi F (sudska praksa): Naziv suda, datum i broj odluke.

Primjer sudske prakse hrvatskih sudova 1.

- ¹ Presuda Općinskog suda u Varaždinu od 12. srpnja 2012., P-3153/10-89
- ² Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske od 30. svibnja 2012., Usoz-140/2012-10
- ³ Rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu od 4. srpnja 2013., P-1401/12
- ⁴ Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske od 13. prosinca 2016., U-III – 2521 / 2015

Drugi način citiranja predlaže korištenje uobičajenih kratica pri citiranju naziva hrvatskih sudova koji su donijeli pojedinu presudu.

Elementi F (sudska praksa): Naziv suda, broj odluke i datum.

Primjer sudske prakse hrvatskih sudova 2.

- ¹ Općinski sud u Varaždinu, P-3153/10-89 od 12. srpnja 2012.
- ² VUPRS, Usoz-140/2012-10 od 30. svibnja 2012.

FUSNOTE (F) SUDSKA PRAKSA EUROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA (ESLJP)

Elementi F (sudska praksa): Stranke u presudi, broj odluke, godina i mrežno mjesto odakle je preuzeta presuda (baza HUDOC).^{8, 9}

Primjer

- ¹ *Baka v. Mađarske* (br. 20261/12), ECHR 2016., (HUDOC, <https://hudoc.echr.coe.int/>)

FUSNOTE (F) EUROPSKI PRAVNI PROPISI

Pri navođenju europskih pravnih propisa umjesto punih imena zakona i službenih glasila mogu se koristiti uobičajene kartice. Pritom se ne smije zaboraviti da je, kada se pravni propis prvi put spomene u tekstu u bilješci, potrebno navesti napomenu - dalje u tekstu.

Primjer

- ¹ Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi okvira za jednak tretman na području zapošljavanja i odabira zvanja, SL 303, 02.12. 2000. (dalje u tekstu: Direktiva Vijeća 2000/78/EZ).

Predmeti objavljeni u Zbirci sudske prakse (*European Court Reports* - ECR) dobivaju, tzv. ECLI oznaku (*European Case-Law Identifier*).¹⁰ Pojam „sudska praksa EU-a“ odnosi se na sve

⁸ HUDOC je akronim za bazu sudske prakse Europskog suda za ljudska prava. Više na: *HUDOC*, pristup 15. listopada 2018., [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{"documentcollectionid2":\["GRANDCHAMBER","CHAMBER"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{)

⁹ Više o pravilima citiranja Sudske prakse Europskog suda za ljudska prava, *European Court of Human Rights*, pristup 15. listopada 2018., https://www.echr.coe.int/Documents/Note_citation_ENG.pdf.

odluke Suda Europske unije (*Court of Justice of the European Union*), tj. tri suda što djeluju u njegovu sastavu: Europskog suda (*European Court of Justice - ECJ*), Općeg suda (*General Court*, ranije Prvostupanjski sud ili *Court of First Instance - CFI*) i Suda za službenike EU-a (*Civil Service Tribunal - CCT*).

Primjer sudske prakse

Dva su načina citiranja ovisno o vrsti suda:

a) Predmeti Suda EU i Službeničkog suda

¹ Presuda od 12. srpnja 2005., *González Sánchez*, C-183/00, EU:C:2002:255, para. 13.

b) Predmeti Općeg suda

² Presuda od 15. siječnja 2013., *Španjolska v. Komisija*, T-54/11, EU:T:2013:10, para. 29.

FUSNOTE (F) SVJETSKI PRAVNI PROPISI

Elementi F: Naziv propisa, Naziv službenog glasila, broj i godina glasila u kojem je objavljen osnovni tekst, mrežno mjesto ili baza podataka odakle je preuzet izvor te datum posjeta.

Napomena

U citiranju stranih pravnih izvora obvezatni dijelovi citata su cjeloviti naziv propisa, naziv službenog glasila u kojem je propis objavljen, broj i godina glasila u kojem je objavljen osnovni tekst, mrežno mjesto ili baza podataka odakle je preuzet izvor te datum posjeta.

Pravni propisi SAD-a citiraju se prema inačicama i pravilima citiranja dostupnima u bazi podataka *Westlaw*.

¹⁰ Detaljnije o ECLI oznaci, v. *European Case Law Identifier (ECLI)*, pristup 15. listopada 2018., https://e-justice.europa.eu/content_european_case_law_identifier_ecli-175-en.do?clang=hr.

Primjer (SAD)

¹ *National Voter Registration Act of 1993*. Pub. L. 103-31. 107 Stat. 77-89. (Westlaw, 13. siječnja 2019.)

Primjer – daljnje navođenje zakona u tekstu (skraćeni prikaz)

⁷¹ *National Voter Registration Act*.

Primjer (Italija)

⁶⁷ *Codice civile*, Regio Decreto od 16. ožujka 1942., n. 262.

Primjer – daljnje navođenje zakona u tekstu (skraćeni prikaz)

⁷⁸ *Codice civile*.

Primjer (Njemačka)

⁶⁹ *Biersteuergesetz* od 14. ožujka 1952., BGBl. I, 149.

Primjer – daljnje navođenje zakona u tekstu (skraćeni prikaz)

⁷⁸ *Biersteuergesetz*.

Primjer (Francuska)

⁹⁰ *Code de la consommation* od 1. siječnja 2019. (<https://www.legifrance.gouv.fr/>, 13. lipnja 2019.)

Primjer – daljnje navođenje zakona u tekstu (skraćeni prikaz)

⁹⁸ *Code de la consommation*.

Elementi F: Stranke u presudi, citirane stranice presude i godina u kojoj je presuda donesena. Odluke američkih sudova citiraju se prema inačicama dostupnima u bazi podataka *Westlaw*.

Primjer (SAD)

¹ *Boucher v. Engstrom*, 528 P.2d 456 (1974) (Westlaw, 13. siječnja 2019.).

Primjer (Njemačka)

Ustavni sud Bavarske

⁶⁹ Odluka Ustavnog suda Bavarske od 15. prosinca 1976., u predmetu Vf.56-IX-76 (Beck-online, 15. siječnja 2019.).

4.1.2. Izrada popisa literature

Sve bilješke moraju biti ponovno navedene u popisu literature koji se navodi u posebnom poglavlju. Popis korištene literature izrađuje se kako bi se naveli potpuni bibliografske podatci o svakom djelu koje je korišteno u pisanju rada. Prilaže se na kraju rada, izrađuje se abecednim redom prema prezimenima autora i abecednim redom naslova za radove istog autora i numerira se od 1 do n. Ako korišteni izvor nema autora/urednika/priredivača, slaže se abecednim redom prema naslovu. Radovi na stranim jezicima i drugim pismima pišu se u izvornom obliku (uključujući i metapodatke).

BIBLIOGRAFIJA (B) KNJIGA S JEDNIM AUTOROM

Podatci za knjige odnose se na podatke o autoru (prezime, ime), naslov rada, izdanje, ako je knjiga tiskana u nekoliko izdanja, nakladnik, mjesto i godina izdanja. Titule se autora ne pišu. Ako knjiga pored naslova, sadrži i podnaslov on se također navodi i razdjeljuje od naslova sa znakom dvotočja (:).

Elementi B: Prezime, Ime autora. *Naslov knjige: podnaslov.* Izdanje. Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer

Derđa, Dario. *Upravni spor.* Rijeka: Pravni fakultet, 2017.

BIBLIOGRAFIJA (B) KNJIGA KOJA IMA VIŠE IZDANJA

Elementi B: Prezime, Ime autora. *Naslov: podnaslov.* Broj izdanja. Mjesto izdanja: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer

Blažević, Robert. *Upravna znanost*, 5. izd. Rijeka: Pravni fakultet, 2016.

BIBLIOGRAFIJA (B) KNJIGA S DVA ILI TRI AUTORA

Ako knjiga sadrži djelo jednog, dva ili tri autora, navode se imena sva tri autora.

Elementi B: Prezime, Ime autora, Ime i prezime autora i Ime i Prezime autora. *Naslov knjige: podnaslov.* Izdanje. Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer

Bodiroga-Vukobrat, Nada, Hana Horak i Adrijana Martinović. *Temeljne gospodarske slobode u Europskoj uniji.* Zagreb: Inženjerski biro, 2011.

BIBLIOGRAFIJA (B) KNJIGA KOJA SADRŽI DJELO ČETVORICE ILI VIŠE AUTORA

Ako knjiga sadrži djelo četvorice ili više autora, u popisu literature navode se imena i prezimena svih autora.

Elementi B: Prezime, Ime autora, Ime i Prezime autora, [...] i Ime i Prezime autora. *Naslov knjige.* Mjesto izdanja: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer

Čulinović-Herc, Edita, Dionis Jurić, Mihaela Braut Filipović i Nikolina Grković. *Pravno uređenje UCITS fondova na tržištu kapitala.* Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta, 2013.

BIBLIOGRAFIJA (B) DOKTORSKA DISERTACIJA

Elementi B: Ime i Prezime autora. *Naslov disertacije: podnaslov.* Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer

Vrbljanac, Danijela. *Violations of the Personality Rights on the Internet: International Jurisdiction and Applicable Law: Doctoral Dissertation.* Rijeka: Pravni fakultet, 2016.

BIBLIOGRAFIJA (B) AKO KNJIGA NEMA AUTOR/A, UREDNIKA/E ILI INSTITUCIJE

KOJA STOJI IZA NJE

Ako knjiga nema autora/e, urednika/e ili institucije koja stoji iza nje navodi se samo glavni stvarni naslov knjige.

Elementi B: *Naslov knjige: podnaslov.* Izdanje. Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer

Tko je tko u hrvatskom gospodarstvu. Zagreb: Golden marketing, 1996.

BIBLIOGRAFIJA (B) AKO KNJIGA IMA UREDNIKA

Ako knjiga ima urednika navodi se njegovo ime te svi ostali podatci relevantni za bibliografsku jedinicu.

Elementi B: Prezime, Ime urednika, ur. *Naslov knjige: podnaslov.* Izdanje. Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer (jedan urednik) (knjiga pisana na hrv. jeziku)

Bodiroga-Vukobrat, Nada, ur. *Socijalna sigurnost i tržišno natjecanje: europski zahtjevi i nacionalna rješenja.* Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta, 2008.

Primjer (dva urednika) (knjiga pisana na engl. jeziku)

Crnić-Grotić, Vesna i Miomir Matulović, eds. *International Law and the Use of Force at the Turn of Centuries: Essays in Honour of V. Đ. Degan.* Rijeka: Faculty of Law University of Rijeka, 2006.

Primjer (dva urednika) (knjiga pisana na njem. jeziku)

Eser, Albin, Ulrich Sieber i Joerg Arnold, hrg. *Strafrecht in Reaktion auf Systemunrecht: Vergleichende Einblicke in Transitionsprozesse Sieber.* Freiburg im Breisgau: Max-Planck-Institut, 2009.

Primjer (tri urednika) (knjiga pisana na hrv. jeziku)

Tomljenović, Vesna, Edita Čulinović-Herc i Vlatka Butorac Malnar, ur. *Republika Hrvatska na putu prema europskom pravosudnom području: rješavanje trgovačkih i potrošačkih sporova.* Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta, 2009.

BIBLIOGRAFIJA (B) POGLAVLJE U KNJIZI

Elementi B: Prezime, Ime autora. „Naslov rada: podnaslov“. U: *Naslov knjige*, ur. Ime i Prezime urednika, prva i zadnja stranica rada. Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer

Benacchio, Gian Antonio i Sandra Winkler. „The Europeanisation of Law: imposition or Natural Development of Legal Models“. U: *Legal Culture in Transition: Supranational and International Law Before National Courts*, eds. Nada Bodiroga-Vukobrat, Gerlad G. Sander i Sinisa Rodin, 61-73. Berlin: Logos, 2013.

BIBLIOGRAFIJA (B) RAD S KONFERENCIJE

Elementi B: Prezime i Ime autora rada, „Naslov rada s konferencije“. U: *Naslov Zbornika s konferencije*, ur. Ime i Prezime urednika, prva i zadnja stranica rada. Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja.

Primjer

Vrbljanac, Danijela i Ivana Kunda. „Consumer Protection Issues in Crowdfunding“. U: *Economic and Social Development: 18 th International Scientific Conference on Economic and Social Development – Building Resilient Society*, eds. Damir Mihanovic, Anica Hunjet i Željka Primorac, 299-309. Zagreb: Varazdin Development and Entrepreneurship Agency, University North, Faculty of Management University of Warsaw, 2016.

BIBLIOGRAFIJA (B) ČLANAK U ČASOPISU

Podatci za članak u časopisu odnose se na podatke o autoru (prezime, ime), naslov rada, volumen, broj, godina te prvu i zadnju stranicu članka.

Elementi B: Prezime, Ime autora rada. „Naslov članka: podnaslov.“ *Naziv časopisa* volumen, br. (godina): prva i zadnja stranica članka.

Primjer

Žunić Kovačević, Nataša i Stjepan Gadžo. „Institut zakonskog poreznog jamstva nakon novele Općeg poreznog zakona 2012: proboj pravne osobnosti trgovačkih društava u slučaju zloporabe prava“. *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci* 34, br. 1 (2013): 393-416.

BIBLIOGRAFIJA (B) ČLANAK U ČASOPISU S INTERNETA

Isto se pravilo primjenjuje kod citiranja članka u časopisu (podatci o autoru (*prezime, ime*), naslov članka, naziv časopisa, volumen, broj, godina te prva i zadnja stranica članka) uz dodatne podatke o mrežnoj stranici ili DOI broju.

Elementi B: Prezime, Ime autora. „Naslov članka.“ *Naslov časopisa* volumen, br. (godina): prva i zadnja stranica članka, URL ili DOI.

Primjer (URL)

Grozdanić, Velinka, Marissabell Škorić i Igor Martinović. „Kaznenopravna zaštita radnika prema odredbama novog Kaznenog zakona“. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu 19, br. 2 (2012): 473-497, http://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/4_Grozdanic.pdf

Primjer (DOI broj)

Petranović, Anamari. „Ugovorne obveze u lastovskom statutu“. Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci 39, br. 2 (2018): 753-768, <https://doi.org/10.30925/zpfsr.39.2.2>

BIBLIOGRAFIJA (B) KORIŠTENA MREŽNA STRANICA

Za citiranje sadržaja s interneta vrijede ista pravila kao i za tiskane sadržaje, s tim da se u nastavku dodaje datum pristupa sadržaju i internetska adresa. Stoga su pri navođenju korištene mrežne stranice obvezni podatci naslov izvora, datum posjeta mrežnoj stranici i mrežno mjesto. Ako sadržaji na internetu nisu opremljeni potpunim bibliografskim podacima (npr. ime autora, mjesto), treba napisati naslov članka, ime stranice ili institucije koja objavljuje sadržaj, datum pristupa i mrežnu adresu.

Elementi B: *Naslov članka ili naslov mrežne stranice.* Datum pristupa. Mrežna stranica

Primjer

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Pristup 24. rujna 2018.
<http://public.mzos.hr/Default.aspx>

BIBLIOGRAFIJA (B) NAVOĐENJE ODREDNICE IZ ENCIKLOPEDIJE/LEKSIKONA

Elementi B: „Naslov odrednice ili natuknice“. U: *Naslov enciklopedije*, broj sveska. Mjesto: Nakladnik, Godina izdanja, broj stranice

Primjer

„Notar“. U: *Pravni leksikon*, sv. 4. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2007., 1001.

BIBLIOGRAFIJA (B) ARHIVSKI I NEOBJAVLJENI IZVORI

Korišteni arhivski fondovi navode se na kraju u popisu korištenih izvora prema skraćenom obliku koji se upotrebljavao u bilješkama, nakon čega slijede puni podatci o državi, nazivu arhiva, broju arhivskog fonda i nazivu arhivskog fonda. Autori bi trebali nastojati u bilješkama i popisu izvora napisati podatke koji će na precizan, jednoobrazan i jednostavan način uputiti druge istraživače kako locirati navedeni dokument.

Elementi B: SKRAĆENI OBLIK DRŽAVE-NAZIV ARHIVA-BROJ ARHIVSKOG FONDA I NAZIV ARHIVSKOG FONDA, Naziv ili opis dokumenta, datum nastanka.

Primjer

HR-HDA-1969-HDLU, kut. 50, Stenografski zapisnik skupštine, 17. srpnja 1974., 28.

BIBLIOGRAFIJA (B) HRVATSKI PRAVNI PROPISI

Elementi B (zakoni): Naziv zakona, Naziv službenog glasila, broj i godina objave u službenom glasilu te sve eventualne izmjene i dopune.

Primjer navođenja zakona

Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda, Narodne novine, br. 109/07., 132/07., 51/13., 152/14., 118/18.

Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Austrije o izbjegavanju dvostrukog oprezivanja porezima na dohodak i na imovinu, Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 3/01., 10/01.

Pravilnik o sadržaju i obliku obavijesti o ugovoru o vremenski ograničenoj uporabi (timeshare), dugotrajnom turističkom proizvodu, ponovnoj prodaji i zamjeni, Narodne novine, br. 66/14.

Elementi B (sudska praksa): Naziv suda, datum i broj odluke.

Primjer sudske prakse hrvatskih sudova 1.

Presuda Općinskog suda u Varaždinu od 12. srpnja 2012., P-3153/10-89
Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske od 30. svibnja 2012., Usoz-140/2012-10
Rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu od 4. srpnja 2013., P-1401/12
Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske od 13. prosinca 2016., U-III – 2521 / 2015

Drugi način navođenja sudskih odluka u popisu literature predlaže korištenje kratica pri citiranju naziva hrvatskih sudova koji su donijeli pojedinu presudu.

Elementi B (sudska praksa): Naziv suda, broj odluke i datum.

Primjer sudske prakse hrvatskih sudova 2.

Općinski sud u Varaždinu, P-3153/10-89 od 12. srpnja 2012.
VUPRS, Usoz-140/2012-10 od 30. svibnja 2012.

BIBLIOGRAFIJA (B) SUDSKA PRAKSA EUROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA (ESLJP)

Elementi B (sudska praksa): Stranke u presudi, broj odluke, godina i izvor.

Primjer

Baka v. Mađarske (br. 20261/12), 2016., (HUDOC, <https://hudoc.echr.coe.int/>)

BIBLIOGRAFIJA (B) EUROPSKI PRAVNI PROPISI

Pri navođenju europskih pravnih propisa primjenjuje se pravilo prvog citiranja u radu.

Elementi direktive B: Naziv direktive, broj službenog glasila i datum objave.

Primjer navođenja direktive

Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi okvira za jednak tretman na području zapošljavanja i odabira zvanja, SL 303, 02.12. 2000.

Pri navođenju predmeta objavljenih u Zbirci sudske prakse (*European Court Reports - ECR*) primjenjuje se pravilo, tzv. ECLI oznake.

Elementi presude B: Naziv presude, stranke u presudi, broj presude i ECLI broj.

Primjer navođenja predmeta objavljenih u Zbirci sudske prakse

Presuda od 12. srpnja 2005., *González Sánchez* C-183/00, EU:C:2002:255, t. 13.

BIBLIOGRAFIJA (B) SVJETSKI PRAVNI PROPISI

Svjetski pravni propisi

Elementi B (zakoni): Naziv zakona, Naziv službenog glasila, broj i godina glasila, izvor odakle je preuzeta presuda i datum posjeta. Pravni propisi SAD-a navode se u popisu literature prema inačicama dostupnima u bazi podataka *Westlaw*.

Napomena

U navođenju stranih pravnih izvora u popisu literature obvezatni dijelovi su cjeloviti naziv propisa, naziv službenog glasila u kojem je propis objavljen, broj i godina glasila u kojem je objavljen osnovni tekst, mrežno mjesto ili baza podataka odakle je preuzet izvor te datum posjeta.

Pravni propisi SAD-a citiraju se prema inačicama i pravilima citiranja dostupnima u bazi podataka *Westlaw*.

Primjer (SAD)

National Voter Registration Act of 1993. Pub. L. 103-31. 107 Stat. 77-89. (Westlaw, 13. siječnja 2019.)

Primjer (Italija)

Codice civile, Regio Decreto od 16. ožujka 1942., n. 262.

Primjer (Njemačka)

Biersteuergesetz od 14. ožujka 1952., BGBl. I, 149.

Primjer (Francuska)

Code de la consommation od 1. siječnja 2019. (<https://www.legifrance.gouv.fr/>, 13. lipnja 2019.)

Elementi B: Stranke u presudi, citirane stranice presude i godina u kojoj je presuda donesena. Odluke američkih sudova citiraju se prema inačicama dostupnima u bazi podataka *Westlaw*.

Primjer (SAD)

Boucher v. Engstrom, 528 P.2d 456 (1974) (Westlaw, 13. siječnja 2019.)

Primjer (Njemačka)**Ustavni sud Bavarske**

Odluka Ustavnog suda Bavarske od 15. prosinca 1976., u predmetu Vf.56-IX-76. (Beck-online, 15. siječnja 2019.)

Napomena

U izradi popisa literature stranih pravnih izvora obvezatni su dijelovi citata cjeloviti naziv propisa, naziv službenog glasila u kojem je propis objavljen, broj i godina glasila u kojem je objavljen osnovni tekst, mrežno mjesto ili baza podataka odakle je preuzet izvor te datum posjeta.

Pri navođenju pravnih izvora različitih država, države se navode po abecednom redu. Ispod istaknutoga naslova navode se pravni izvori prema abecednom redu.

Primjer

Republika Hrvatska

1. Pravilnik o sadržaju i obliku obavijesti o ugovoru o vremenski ograničenoj uporabi (timeshare), dugotrajnom turističkom proizvodu, ponovnoj prodaji i zamjeni, Narodne novine, br. 66/14.
2. Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 41/01. (pročišćeni tekst), 55/01.
3. Zakon o zemljišnim knjigama, Narodne novine, br. 91/96., 137/99.

Primjer izrade literature

LITERATURA

Benacchio, Gian Antonio i Sandra Winkler. „The Europeanisation of Law: Imposition or Natural Development of Legal Models“. U: *Legal Culture in Transition: Supranational and International Law Before National Courts*, eds. Nada Bodiroga-Vukobrat, Gerald G. Sander, Siniša Rodin, 61-73. Berlin: Logos, 2013.

Crnić-Grotić, Vesna i Miomir Matulović, eds. *International Law and the Use of Force at the Turn of Centuries: Essays in Honour of V. Đ. Degan*, Rijeka: Faculty of Law University of Rijeka, 2006.

Derđa, Dario. *Upravni spor*. Rijeka: Pravni fakultet, 2017.

Grozđanić, Velinka, Marissabell Škorić i Igor Martinović. „Kaznenopravna zaštita radnika prema odredbama novog Kaznenog zakona“. *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* 19, br. 2 (2012): 473-497, http://www.pravo.unizg.hr/_download/repository/4_Grozdanic.pdf

5. Opća napomena o pisanju naslova knjiga, dijelova knjiga, članaka itd.

Naslovi se samostalnih izdanja (naslovi knjiga, nazivi časopisa, novina itd.) obično pišu nakošenim slovima (kurzivom, italikom). Ako je prethodno dio naslova bio pisan nakošenim slovima, taj se dio piše uspravnim slovima (v. i [VIII. a](#)):

Primjer

Rječnik i komentar Balada Petrice Kerempuha Miroslava Krleže (naslov knjige)

Dijelovi se knjiga (poglavlja), naslovi priloga u časopisima, zbornicima radova, dnevnim ili tjednim novinama obično pišu u navodnicima.

6. Uputnice

U znanstvenim i stručnim tekstovima može se doslovno citirati ili parafrazirati tekst objavljen na drugom mjestu, odnosno može se pozivati na sadržaje objavljene u drugim izvorima. Tada se uz doslovno prepisan ili parafraziran tekst, ali i onda kad se na koji drugi način poziva ili upućuje na sadržaje iz druge knjige, članka ili si., navodi odgovarajući podatak.

Ne postoji jedan, općeprihvaćen način upućivanja. Ovdje se navode osnovni načini koji mogu poslužiti kao modeli. Važno je jednom odabrani model dosljedno primjenjivati u cijelome tekstu i/ili knjizi.

Uputnice se mogu pisati u zagradama neposredno uz tekst na koji se vezuju, i to na dva načina

a) navodi se prezime autora i godina izdanja (tzv. harvardski način) te po potrebi stranica (ili raspon stranica) na koju se upućuje; između prezimena autora i godine izdanja ne piše se nikakav interpunkcijski znak; između godine izdanja i stranice/stranica piše se dvotočka ili zarez:

Primjer

Uljudnost se na temelju tih postavki može definirati kao sredstvo kojim netko pokazuje da je svjestan obraza druge osobe (Yule 2010: 135). Kako je uljudnost pragmalingvistička pojava, ona se ostvaruje kroz funkciju i društveno značenje jezičnih struktura, a ne kroz same strukture i uopće je snažno kulturološki uvjetovana (Cutting 2002: 51-53).

Upućivati se može i na pojedine dijelove istoga (dužeg) teksta, odnosno knjige:

Primjer

Pretraživanjem korpusa utvrđeno je da je takvih primjera tek nekoliko, a svi su, štoviše, netipični: rabe se naime u funkciji sarkazma (usp. 6. poglavlje ovoga rada, str. 55-60).

U e-izdanjima takve uputnice mogu biti i hipertekstne poveznice.

b) navodi se autor i naslov te po potrebi stranica (ili raspon stranica) na koju se upućuje; ako je naslov na koji se upućuje dug, može se kratiti:

Valja razlikovati pojmove *pismo* i *grafija*, pa onda i pojmove *slovo* i *grafem* (usp. D. Brozović, *Fonologija*, str. 21-24).

Primjer

(puni je bibliografski podatak: Dalibor Brozović, *Fonologija hrvatskoga standardnog jezika*, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2007.)

Uputnica se može pisati i u posebnoj bilješci (v. [VII](#)) na dnu stranice ili na kraju teksta. Takva bilješka osim bibliografskih podataka može sadržavati i dodatna autorova obrazloženja, komentare ili kakva druga zapažanja:

S tim je u vezi zanimljiva i zabilješka J. Lorenza da „Rečina, koja uzvodno od Zvira često presuši, na dijelu nizvodno od Zvira, gdje nikad ne presušuje, nosi naziv Fiumara ili Fiumera”

7. Tehničke upute za pisanje rada

Tehničko je oblikovanje radova važno kako bi bili pregledniji, sustavniji i razumljiviji.

7.1. Normativ stranice

Stranica teksta podrazumijeva, tzv. karticu teksta. Kartica teksta su stranice na kojima broj redaka ne prelazi 32 retka po stranici, odnosno stranice od 1800 do 2000 znakova. Karticu teksta stoga ne treba poistovjećivati sa stranicom teksta.¹¹

KARTICA TEKSTA

Format papira: A4 (21,0 cm × 29,7 cm)

Margine (praznine od tekstualnog sloga do ruba papira): 2,5 cm sa svih strana (gore, dolje, lijevo, desno)

Prored teksta: 1,5 redak

Vrsta slova: *Times New Roman*

Veličina slova: 12 (tipografskih točaka)

Napomena: Veličina slova jednaka je u svim dijelovima rada, i obuhvaća i veličinu slova naslova i podnaslova, osim naslovnica rada.

7.2. Obrojčavanje dijelova teksta

U znanstvenim i stručnim radovima redni se brojevi dodjeljuju stranicama rada, poglavljima i potpoglavljima, popisu korištenih izvora, slikama i tablicama te priložima.¹²

Brojčano označavanje stranica rada: predgovor i stranice sadržaja označavaju se rimskim, a tekst arapskim brojevima. Najčešće se brojevi stranica pišu dolje desno.

Brojčano označavanje dijelova teksta: Decimalni sustav brojeva najpregledniji je način označavanja dijelova rada. Poglavlja se označavaju brojevima od 1 do n, a potpoglavlja se označavaju s dva broja od kojih se prvi podudara s brojem poglavlja kojem potpoglavlje pripada, a drugi označava broj potpoglavlja u poglavlju.

Brojčano označavanje priloga: Priložima se dodjeljuju redni brojevi redoslijedom pozivanja na njih u tekstu rada. Dopušteni prilozi uz tekst rada su tablice i slike. Svi se ostali prilozi (sheme, grafikoni, dijagrami, prikazi i sl.) moraju uvrstiti u jednu od dviju navedenih skupina. U radu se numeriraju arapskim brojevima onim redom kojim se pojavljuju za sva poglavlja rada zajedno i

¹¹ Tkalac Verčić, Sinčić i Pološki Vokić, *Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima*, 182-183.

¹² Loc. cit.

u pravilu se smještaju odmah uz tekst u kojem se opisuju, a samo se iznimno kao privitak rada uvezuju na samom kraju (npr. računalni ispis programa kao privitak, anketni upitnik i sl.). Svi prilozi moraju biti naslovljeni.

7.3. Grafičko oblikovanje bilješki

Bilješke na dnu stranice (fusnote) pišu se veličinom slova od 10 točaka bez proreda, a vrsta slova je *Times New Roman*.

U nekim se znanstvenim i stručnim tekstovima autorova dodatna objašnjenja, komentari i druga zapažanja te bibliografske napomene donose u posebnim bilješkama. One se mogu pisati na dnu stranice na kojoj se nalazi tekst na koji se odnose, obično odijeljene crtom koja se proteže jednim dijelom stranice (tzv. podrubne bilješke, podrubnice ili fusnote) ili na kraju teksta/cjeline, odnosno knjige (tzv. završne bilješke ili endnote). Bilješke se i mjesto u tekstu na koje se odnose obilježavaju posebnim sustavom znakova.

a) Uz pojedinu se riječ, dio rečenice, rečenicu ili dio teksta piše brojčana oznaka (sitnija brojka u eksponentu s desne strane teksta na koji se odnosi). Brojčana se oznaka priljubljuje uz tekst na koji se vezuje bilješka (bez bjeline s lijeve strane). Ako je bilježaka u tekstu više, nižu se i brojčane oznake. Na dnu stranice ili na kraju teksta, poglavlja ili knjige ponavljaju se iste oznake te se uz njih navode - u pravilu pisane sitnijim slovima - bilješke:

Jezični autostereotipi¹⁵ svoj odraz mogu imati i na pravopisnome planu.

Primjer

¹⁵Jezični autostereotip skup je mišljenja i stavova o vlastitu jeziku i o vlastitoj jezičnoj kompetenciji (Wroclawska, 1999; nav. prema Kryžan-Stanojević, 2006). Jezičnim se autostereotipom naziva pojava da govornik doživljava neke

značajke vlastita jezika kao bitne i nezaobilazne, drugim riječima kao izraz jezičnoga identiteta.

b) Uz pojedinu se riječ, dio rečenice, rečenicu ili dio teksta piše zvjezdica. Zvjezdica se priljubljuje uz tekst na koji se vezuje bilješka (bez bjeline s lijeve strane). Zvjezdice se kao oznake za bilješke pišu ako je bilježaka u tekstu manje (do tri). Na dnu se stranice ili pak na kraju teksta, poglavlja ili knjige ponavljaju iste oznake te se uz njih navode - u pravilu pisane sitnijim slovima - bilješke:

Primjer

Lakomo sam sve progutala kraj rasvijetljenog bora, dodajući tome još dva komada pite od jabuka, ostatke božičnog kolača i malo stiltona*, dok sam gledala Eastendere** i zamišljala da ih prikazuju u sklopu posebnog božičnog programa.

Oznaka se za bilješku može pisati s lijeve ili s desne strane interpunkcijskoga znaka

a) s lijeve se strane interpunkcijskoga znaka piše ako se bilješka vezuje na riječ (ili sintagmu) koja prethodi interpunkcijskome znaku, te se uz nju i priljubljuje:

Riječ je zapravo o pitanju koje ulazi u područje suvremene standardologije¹⁰.

Primjer

Termin standardologija u lingvističkom značenju prvi je upotrijebio Žarko Muljačić u tekstu *Genetički, tipološki i standardološki kriteriji u klasifikaciji romanskih jezika* (1972).

b) s desne se strane interpunkcijskoga znaka piše ako se bilješka vezuje uz veću cjelinu - rečenicu ili odlomak ispred interpunkcijskoga znaka, odnosno uz dio teksta omeđen zagrada, dvjema crtama ili navodnicima:

Primjer

Uloga pisca u stvaranju jezične kulture istaknuta je krilaticom 20. stoljeća „Piši onako kako dobri pisci pišu!”

ⁱ²Autor je te krilatice Ljudevit Jonke (1965/66: 10), a istaknuo ju je kao suvremenu zamjenu za devetnaestostoljetnu

„Piši onako kako narod govori”.

U tekstovima u kojima se uputnice (v. VI) s bibliografskim podacima donose u zagradama u bilješkama se - na dnu stranice ili na kraju teksta/cjeline, odnosno knjige - mogu nalaziti dodatna autorova obrazloženja, komentari, primjeri ili kakva druga zapažanja:

Primjer

„Npr. *Kucajte, otvorit će vam se!* može biti parafrazirano strukturom *Kucajte pa će vam se otvoriti* ili *Kucajte i otvorit će vam se*; naspram tome parafraza asindetskog surečeničnog kompleksa *Molimo, ugasite mobitele!* bit će *Molimo da ugasite mobitele!*

7.4. Ispravno pisanje odlomaka

Ako se odlomci rade tako što se odvajaju jednim praznim redom, onda se ne uvlače.

Primjer (odlomci odvojeni jednim praznim redom)

Portal Hrčak izrađen i radi uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, realiziran je u Srcu, a osnovna ideja potekla je iz Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva.

Za opći izgled i funkcionalnost portala te sigurnost podataka odgovara projektni tim HRČAK, a za sadržaj, ažurnost i točnost podataka unutar pojedinog naslova odgovara redakcija svakog časopisa.

Primjer (odlomci s uvlačom)

Portal Hrčak izrađen i radi uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, realiziran je u Srcu, a osnovna ideja potekla je iz Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva.

Za opći izgled i funkcionalnost portala te sigurnost podataka odgovara projektni tim HRČAK, a za sadržaj, ažurnost i točnost podataka unutar pojedinog naslova odgovara redakcija svakog časopisa.

8. Isticanja u tekstu

Različiti se tipovi slova rabe za različite tipove isticanja u tekstu. Ne ulazeći u djelokrug tehničkog uređivanja, ovdje se navode samo osnovna pravila njihove uporabe.

Nakošeno se pismo (kurziv, italik) upotrebljava:

a) umjesto navodnika pri doslovnu navođenju tuđih riječi (u dijalozima), odnosno u riječima ili skupovima riječi kojima se iskazuje drugačije, preneseno ili suprotno značenje, netočno ili neprecizno značenje, neslaganje, sumnja, ironija:

Primjer

Smatrajući glazbu iz Augustinova vremena *nevinom*, drugi citat preuzima od *bezbožnog* J. J. Rousseaua koji, unatoč svojem bezbožništvu, smatra suvremenu glazbu svoga doba *mekoputnom*, *teatralnom*, *surovom* i *prostom*. za pisanje pravopisno i slovopisno (grafijski) neprilagođenih stranih riječi:

8.1. Napomene o uporabi različitih tipova slova

Uporaba je različitih tipova slova (nakošenih ili podebljanih) određena tipografskim pravilima

a) Interpunkcijski znakovi koji slijede iza riječi pisane nakošenim ili podebljanim slovima također su nakošeni ili podebljani:

Primjer

Na vratima je pisalo: *Ispit u tijeku! Molimo, ne ulazite!*

Ako se nakošenim pismom navodi tuđi tekst, odnosno naslovi, nakošeno se pišu samo oni interpunkcijski znakovi koji pripadaju tekstu koji se navodi (oni koji bi, da se tuđi tekst piše u navodnicima, bili unutar navodnika):

Primjer

Kako je autor tome problemu pristupio u svojoj knjizi *Treba li pisati kako dobri pisci pišu* (naslov knjige: *Treba li pisati kako dobri pisci pišu*)

U članku *Isplati li se štedjeti u doba krize?* navode se odgovori poznatih ekonomista na to nezaobilazno pitanje. (naslov članka: *Isplati li se štedjeti u doba krize?*)

U tekstu koji se piše nakošenim pismom (kurzivom, italikom) dijelovi se koji bi inače trebali biti pisani nakošeno pišu uspravnim slovima:

Primjer

Miroslav Beker upozorava na to da, po Barthesovim riječima, *tekst predstavlja pravu eksploziju značenja*, pri čemu

se on poziva i na samu etimologiju riječi tekst od latinskog texere što znači tkati, plesti, pa je prema tome i ono što čitam tek djelić pletiva koje je već ranije postojalo i koje će u daljnjim modifikacijama postojati nakon teksta s kojim

sam upravo suočen.

Ako riječi pisane nakošenim pismom dolaze u zagrade, zagrade mogu biti nakošene (ako je cijeli tekst u njima nakošen, odnosno ako nakošen nije samo središnji dio umetnuta teksta) ili uspravne

(ako je ili samo početak ili samo kraj umetnuta teksta nakošen, odnosno ako rubni dijelovi teksta u zagradama nisu nakošeni)

Strane riječi ne pripadaju hrvatskomu jeziku, iako se u njemu mogu naći zbog stilističkih ili terminoloških razloga (npr. latinski izrazi). Ako se nađu u hrvatskome tekstu, treba ih pisati kosim slovima (kurzivom) kako bi se označilo njihovo strano podrijetlo¹³ (npr. lat. *Lex artis* (pravila struke), lat. *Cui bono* (u čiju koristi, za čije dobro), lat. *Sine ira et studio* (bez srdžbe i pristranosti)).

9. Tablični i slikovni prilozi

Brojčano označavanje dijelova slika/tablica: Slikama/tablicama dodjeljuju se redni brojevi prema redoslijedu pojavljivanja u tekstu.

Naslovi slika nalaze se uvijek ispod tijela slika, a naslovi tablica nalaze se uvijek iznad tijela tablica. Slike i tablice moraju biti objašnjive i jasne same za sebe, pa se u njima ne smiju rabiti kratice i oznake koje na istom mjestu, tj. u njima samima, nisu i tumačene.

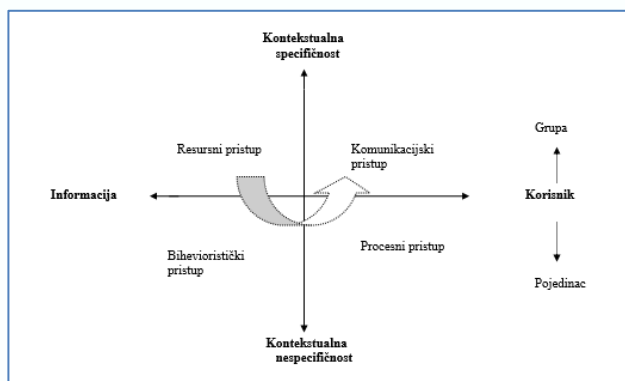
Primjer tablice u tekstu rada

Tablica 1. Statistički pokazatelji ukupnog broj članova u 2012. godini REGOS-a

Mjeseci 2012.	BROJ NOVIH ČLANOVA		OD TOGA	
	Broj članova	Indeks 2012/2011	Osobne prijave	Raspored
1	2 (4+5)	3	4	5
Siječanj	4.785	127,77	245	4.540
Veljača	4.375	106,89	183	4.192

¹³ *Hrvatski pravopis (Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje)*, pristup 2. listopada 2019., <http://pravopis.hr/pravilo/pisanje-opcih-rijeci-i-sveza/46/>.

Primjer slike u tekstu rada s napomenom o izvoru odakle je preuzeta slika

Slika 1. Četiri glavna pristupa informacijskom opismenjavanju (prikazano prema Sundin, 2008.)²

Elementi fusnote (F):

² Olof Sundin, „Negotiations on information-seeking expertise: A study of web-based tutorials for information literacy“, *Journal of Documentation* 64, br. 1 (2008): 24.

Elementi bibliografije (B):

Sundin, Olof. „Negotiations on information-seeking expertise: A study of web-based tutorials for information literacy“. *Journal of Documentation* 64, br. 1(2008): 24-42.

10. Napomene o uporabi kratica

Očekuje se usklađenost rukopisa sa standardnojezičnim normama jezika na kojemu je napisan i pravopisna ujednačenost rukopisa/izdanja. Za tekstove pisane na hrvatskome jeziku ne propisuje se uporaba određene pravopisne knjige, ali se preporučuje dosljedna provedba odabranih pravopisnih pravila o kraćenju riječi, tj. kriticama (jedne ili više riječi) i pokratama (obicima i njihovim izvedenicama).

Navodimo neke od kratica i pokrata koje se često koriste. Navedene su i opće kratice (itd., čl., st., t.) i imena nekih uglednijih domaćih pravnih časopisa, domaćih službenih glasila te domaćih i inozemnih pravnih izvora.

10.1. Odabir uobičajenih kratica

KRATICE i POKRATE	ZNAČENJE
al.	alineja
BGB	Bürgerliches Gesetzbuch
BGH	Bundesgerichtshof
C.c.	Code civile
čl.	članak
EU	Europska unija
ESLJP	Europski sud za ljudska prava
ibid.	ibidem
id.	idem
loc. cit.	locus citatum
NN	Narodne novine
NN MU	Narodne novine – Međunarodni ugovori
NZ	Naša zakonitost
Odv.	Odvjetnik
SL EU	Službeni list Europske unije
OGZ	Opći građanski zakonik
op. cit.	opus citatum
OZ	Ovršni zakon
para.	paragraf
PV	Pravni vjesnik
PUG	Pravo u gospodarstvu
SL SFRJ	Službeni list SFRJ
st.	stavak
SZ	Stečajni zakon
usp.	uspoređi
UN	Ujedinjeni narodi
ZPFR	Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci
ZPFSt	Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu
ZPFZ	Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu
ZKK	Zakon o zemljišnim knjigama
ZOO	Zakon o obveznim odnosima
ZPO	Zivilprozeßordnung
ZPP	Zakon o parničnom postupku
ZRSZ	Zakon o rješavanju sukoba zakona
ZTD	Zakon o trgovačkim društvima
ZV	Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima

11. O opremi znanstvene knjige i članka

Među očekivane (preporučene) dijelove znanstvenog članka ubrajaju se sažetci, popis ključnih riječi te popis bibliografskih jedinica.

Među očekivane dijelove znanstvene knjige ubrajaju se popis/popisi bibliografskih jedinica, kazalo/kazala (indeks/indeksi) imena i/ili pojmova, popisi slikovnih priloga (ako su u izdanju zastupljeni), eventualno i popis korištenih kratica. Na početku ili na kraju knjige nalazi se sadržaj s naslovima svih cjelina (poglavlja, potpoglavlja i si.) s brojevima stranica na kojima počinju. Znanstvena knjiga može imati i sažetak na stranome jeziku.

a. Sažetak i popis ključnih riječi Znanstveni članci, disertacije, a u novije vrijeme i znanstvene knjige opremaju se popratnim tekstom u kojem se sažeto najavljuju ili ponavljaju dijelovi rada, i to na način relevantan za informiranje pretpostavljenoga čitatelja.

Nazivi za takav tekst u praksi variraju (u hrvatskome jeziku on se najčešće naziva *sažetak* i *nacrtak*, a u engleskome *summary* i *abstract*).

Ako nije drugačije propisano uredničkom odlukom i/ili koncepcijom publikacije, znanstvenom članku prethodi sažetak na jeziku rada, a na njegovu kraju dolazi prijevod toga sažetka na drugi jezik. Moguć je i drugačiji pristup: na jeziku rada, na početku, prilaže se samo kraći nacrtak (ukratko se navodi tema rada, svrha, metode i glavni zaključci), dok je sažetak na drugome jeziku duži (u njemu se daje sustavan pregled svih dijelova rada).

Uz tekstove koji se objavljuju na stranom jeziku preporučuje se (duži) sažetak na hrvatskom jeziku.

Sažetak može imati i znanstvena knjiga. U pravilu, takav je sažetak duži i napisan na drugom jeziku (stranome ako se knjiga objavljuje na hrvatskom jeziku; na hrvatskome ako se knjiga objavljuje na stranom jeziku).

Opseg sažetka i nacrtka (maksimalan broj znakova ili riječi u njima) u ingerenciji su urednika pojedine publikacije, odnosno u ingerenciji autora knjige.

U znanstvenom članku uz sažetak se navodi i popis ključnih riječi (na jezicima sažetaka). Broj ključnih riječi može varirati (obično do pet). Ključne riječi - uz naslov - ulaze u različite baze podataka te olakšavaju pretraživanje literature.

Po potrebi, ovisno o tipu i sadržaju izdanja/teksta, bibliografske se jedinice mogu razvrstavati u više popisa, npr. može se izdvojiti popis izvora, popisi sekundarne literature, popisi rječnika i sl.

c. Kazalo (indeks)

Osnovna je namjena kazala (indeksa) olakšati čitatelju snalaženje u dužemu tekstu (knjizi). Postoje različiti tipovi kazala. Najčešća su kazala vlastitih imena spomenutih u knjizi. Uz svako ime navode se brojevi stranica na kojima se ono spominje. Osim kazala imena korisna su i kazala pojmova. Autor popisuje pojmove koje smatra relevantnima za temu te se uz svaki pojam navode brojevi stranica na kojima se o njemu nešto relevantno može saznati.

U pojedinim izdanjima može postojati potreba i za izradom posebnih tipova kazala (npr. kazala jezika, kazala teorijskih pravaca i škola itd.).

Neki brojevi stranica u kazalima mogu biti posebno obilježeni (npr. stranice na kojima se pojam objašnjava ili stranice na kojima se ime/pojam spominje u podrubnoj bilješci i si.). Funkcija/funkcije takvih isticanja moraju na početku kazala biti i najavljene.

O organizaciji kazala i njihovu broju autor se dogovara s urednikom izdanja ili urednikom biblioteke.

12. Zaštita intelektualnog vlasništva i autorska prava

Od autora se očekuje potpisivanje izjave kojom pod punom pravnom i materijalnom odgovornošću izjavljuje da rezultati istraživanja i svaki drugi dio njegova rukopisa predstavljaju njegovo originalno djelo, da njegov rukopis ne sadržava formulacije i/ili spoznaje preuzete iz drugih publikacija bez navođenja relevantnih bibliografskih podataka te da su rezultati prikazani bez falsifikacije podataka ili manipulacije njima. Autor izjavom potvrđuje i to da je u tekstu rukopisa naveo sve izvore financiranja, potencijalne sukobe interesa te eventualno prijašnje objavljivanje ovoga djela ili njegova segmenta. Također potvrđuje da su podmireni svi troškovi preuzimanja materijala zaštićenih autorskim pravima, a za preuzimanje kojih je određena financijska naknada.

13. Potrebni elementi prijave rukopisa na razini Pravnog fakulteta u Rijeci

Autor može prijaviti svoj rukopis na dva načina, u izdanju Pravnog fakulteta u Rijeci ili u izdanju ili suizdanju Sveučilišta u Rijeci. S obzirom na vrstu prijave kriterij i postupka prijave je različit.

Izdanje Pravnog fakulteta u Rijeci jest svako djelo u tiskanom ili digitalnom obliku kojem je izdavač Fakultet, neovisno o autorstvu ili uredništvu izdanja. Vrsta izdanja kategorizirana su u Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta u Rijeci, Pravnog fakulteta.

Za objavu rukopisa u izdanju Pravnoga fakulteta u Rijeci autor se predlaže da se vode kriterijima koji su propisani u nekoliko dokumenata:

- *Izdavački standard Pravnog fakulteta u Rijeci te*
- Lada Badurina, Marija Brala Vukanović, Mihaela Matešić, Kristina Novak (pri.). *Izdavački standard Sveučilišta u Rijeci* (Rijeka: 2013.).

Postupak prijave rukopisa obuhvaća dva glavna koraka:

KORAK 1.

- Autor rukopisa Povjerenstvu za izdavačku djelatnost Pravnog fakulteta u Rijeci upućuje prijedlog za uključivanje rukopisa u *Godišnji plan izdavačke djelatnosti Pravnog fakulteta u Rijeci*.
- Prijedlog sadrži sljedeće podatke: ime i prezime autora/urednika, naslov izdanja, tip (tiskano ili elektroničko) i vrsta izdanja, područje-polje-grana, zavod (ako je on nositelj izdanja i posebno zahtijeva njegovo navođenje u izdanju), broj autorskih araka i broj primjeraka, objavljuje li se publikacija prvi put ili se radi o izmijenjenom ili dopunjenom

izdanju, suizdavači ako postoje te jesu li za izdavanje osigurana novčana sredstva u cijelosti ili u jednom dijelu iz drugih izvora).

- Godišnji plan izdavačke djelatnosti usvaja se na Fakultetskom vijeću Pravnog fakulteta u Rijeci. (Tijekom godine su moguće i nadopune plana izdavačke djelatnosti, koje mora usvojiti Fakultetsko vijeće.)

KORAK 2.

- Autor dostavlja Dekanatu Pravnog fakulteta u Rijeci i Povjerenstvu za izdavačku djelatnost primjerak predloženog rukopisa u tiskanom i elektroničkom obliku.
- Autor dostavlja Dekanatu Pravnog fakulteta u Rijeci i Povjerenstvu za izdavačku djelatnost dvije pozitivne recenzije. Ako se radi o sveučilišnom udžbeniku dostavlja tri recenzije.
- Ako autor prijavljuje sveučilišni udžbenik, dostavlja i izjavu o postotku pokrivenosti nastavnog programa. Fakultetsko vijeće na prijedlog Povjerenstva donosi Odluku da je prijavljeni rukopis sveučilišni udžbenik.
- Nakon što autor objavi publikaciju, nekoliko primjeraka dostavlja Knjižnici Pravnog fakulteta u Rijeci.

NAPOMENA

Svako izdanje Pravnog fakulteta u Rijeci ima pravo na zaštitni znak (logotip) Pravnog fakulteta u Rijeci, kao i biti objavljen u odgovarajućem nakladničkom nizu (cjelini) Pravnog fakulteta u Rijeci u dogovoru s Povjerenstvom za izdavačku djelatnost Pravnog fakulteta u Rijeci.

Slika 1. Logotip Pravnog fakulteta u Rijeci

14. Potrebni elementi prijave rukopisa na razini Sveučilišta u Rijeci

Pored izdavanja rukopisa u izdanju Pravnoga fakulteta, autor može izdati rukopis u izdanju i suizdanju drugih izdavača. Pritom se mora voditi dodatnim uvjetima drugih izdavača koje mora ispuniti.

Tako primjerice, ako autor odluči prijaviti rukopis kao izdanje/suizdanje Sveučilišta u Rijeci mora se pridržavati dodatnih uvjeta koji su propisani u nekoliko temeljnih dokumenata:

- Lada Badurina, Marija Brala Vukanović, Mihaela Matešić, Kristina Novak (pri.). *Izdavački standard Sveučilišta u Rijeci* (Rijeka: 2013.)
- *Standard za izradu (pohranu, prijenos i preuzimanje) E-udžbenika (E-izdanja) Sveučilišta u Rijeci*. Pristup 23. svibnja 2019., https://rektor.uniri.hr/files/vijesti/STANDARDI_e-udzbenik_UNIRI.pdf
- *Grafički standardi izdanja Sveučilišta u Rijeci* (dostupan na SharePoint portalu Sveučilišta u Rijeci – Izdavaštvo)
- *Izmjene i dopune Grafičkih standarda Sveučilišta u Rijeci*. Pristup 14. lipnja 2019., http://www.riteh.uniri.hr/media/filer_public/8a/57/8a575e0d-3e0a-415c-9640-0c367d1ff061/8_usvajanje_zakljucaka_pid_prosinac_2017_.pdf
- Voditi računa o potrebnim dokumentima za prijavu rukopisa u izdanju/suizdanju Sveučilišta u Rijeci (*zamolba za odobrenjem prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta u Rijeci, izjava autora, izjava lektora te recentzenski obrazac*).

Autor rukopisa upućuje zamolbu Povjerenstvu za izdavačku djelatnost Pravnoga fakulteta u Rijeci za odobrenje prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta u Rijeci. Povjerenstvo razmatra zamolbu i predlaže Fakultetskom vijeću odluku o odobrenju prijavljenog rukopisa kao izdanja Sveučilišta. Za daljnje korake, prema kriterijima Izdavačkog standarda Sveučilišta u Rijeci, rukopis mora biti u prijelomu, lektoriran i usklađen s grafičkim standardom Sveučilišta u Rijeci u pogledu naslovne strane i impresuma. Prijelom teksta, svi potrebni obrasci, zajedno s Odlukom Fakultetskog vijeća koje odobrava izdavanje rukopisa u vidu izdanja/suizdanja Sveučilišta u

Rijeci, idu na Senat Sveučilišta u Rijeci, a zatim na Povjerenstvo koje izdaje odluku da se radi o publikaciji koja je izašla u izdanju ili suizdanju Sveučilišta u Rijeci.

15. Literatura

Badurina, Lada, Marija Brala Vukanović, Mihaela Matešić i Kristina Novak (pri.). *Izdavački standard Sveučilišta u Rijeci*. Rijeka: 2013.

Digital Object Identifier (DOI). Pristup 23. svibnja 2019., <https://www.doi.org/>

Grafički standardi izdanja Sveučilišta u Rijeci. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.sic.uniri.hr/component/fsf/?view=faq&catid=3>

Hrvatski pravopis (Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje). Pristup 2. listopada 2019., <http://pravopis.hr/pravilo/pisanje-opcih-rijeci-i-sveza/46/>.

Hrvatski ured za ISBN. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/isbn/>

Hrvatski ured za ISSN. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/issn/>.

Hrvatski ured za DOI. Pristup 23. svibnja 2019., <https://www.nsk.hr/doi/>

ISBD: međunarodni standardni bibliografski opis / preporučila Skupina za pregled ISBD-a, odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju; [s engleskog prevela i predgovor napisala Ana Barbarić]. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014.

ISBN za elektroničke publikacije i obrazovnu programsku podršku. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2013/06/ISBN-ZA-ELEKTRONI%C4%8CKE-PUBLIKACIJE-I-OBRAZOVNU-PROGRAMSKU-PODR%C5%A0KU.docx>

Izmjene i dopune Grafičkih standarda Sveučilišta u Rijeci. Pristup 14. lipnja 2019., http://www.riteh.uniri.hr/media/filer_public/8a/57/8a575e0d-3e0a-415c-9640-0c367d1ff061/8_usvajanje_zakljucaka_pid_prosinac_2017_.pdf

Malvić, Tomislav. *Uporaba «OJS-a» za uspješno uređivanje i mrežnu objavu kvalitetnoga znanstvenog časopisa, primjer «Rudarskogeološko-naftnoga zbornika», Zagreb, Srce, Dani e-infrastrukture, 2018.* Pristup 14. lipnja 2019., <https://dei.srce.hr/sites/default/files/2018-04/Malvic-Srce-DEI-2018.pdf>

Milas, Goran. *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima.* Zagreb: Naklada Slap, 2005.

Miloš, Matija. *Ustrojstvo i učinak građanskih inicijativa u kontekstu koncepta predstavljanja: doktorski rad.* Zagreb: M. Miloš, 2019.

Mišćenić, Emilia. *Europsko privatno pravo: opći dio.* Zagreb: Školska knjiga, (knjiga u tisku, 2019.)

Murati, Tomislav. *Osnova informacijske i akademske pismenosti.* Zagreb: T. Murati, 2009.

Oraić Tolić, Dubravka. *Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente.* Zagreb: Naklada Ljevak, 2011.

Preporuke za izradu mrežnih publikacija. Hrvatski arhiv weba. Pristup 23. svibnja 2019., <http://stari.nsk.hr/DigitalLib.aspx?id=1293>

Tkalac Verčić, Ana, Dubravka Sinčić i Nina Pološki Vokić. *Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima : kako osmisliti, provesti i opisati znanstveno i stručno istraživanje.* Zagreb: M.E.P., 2011.

Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta u Rijeci (pročišćeni tekst od 5. lipnja 2018.). Pristup 23. svibnja 2019., <https://uniri.hr/o-sveucilistu/dokumenti-i-propisi/>

Preporuke za izradu mrežnih publikacija - Hrvatski arhiv weba. Hrvatski arhiv weba. Pristup 23. svibnja 2019., <http://stari.nsk.hr/DigitalLib.aspx?id=1293>

Standardi za izradu (pohranu, prijenos i preuzimanje) E-udžbenika (E-izdanja) Sveučilišta u Rijeci. Pristup 23. svibnja 2019., https://rektor.uniri.hr/files/vijesti/STANDARDI_e-udzbenik_UNIRI.pdf

Saracevic, Tefko. *Content of a proposal for a thesis or any research project*. Pristup 31. listopada 2018., <http://www.scils.rutgers.edu/~tefko/Courses/610/Thesis%20proposal%20questions.htm>

Odluka o usvajanju standarda za izradu e-udžbenika (17. prosinca 2013.). Pristup 23. svibnja 2019., <https://uniri.hr/o-sveucilistu/dokumenti-i-propisi/>

Upute za dodjelu ISBN-a e-knjigama i aplikacijama za e-knjige. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2017/01/Upute-za-dodjelu-ISBN-a-e-knjigama-i-aplikacijama-za-e-knjige.pdf>

Upute za izradu seminarskog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Pristup 31. listopada 2018., <http://www.pravri.hr/hr/studenti/seminarskirad.html>

Prilog 1. Obvezatni sadržajni elementi na naslovnom listu knjige

Izdanja Pravnog fakulteta u Rijeci, u skladu s posebnim propisima, međunarodnim standardima imaju međunarodne brojčane identifikatore koje dodjeljuju hrvatski uredi za ISBN i ISSN (Međunarodni standardni knjižni broj/Međunarodni standardni broj/periodička izdanja serijske publikacije)¹⁴ te opcionalno/moguće DOI broj (*Digital Object Identifier*)¹⁵, kao trajne poveznice na cjeloviti digitalni objekt ili na podatak o njemu.

Stoga pri oblikovanju knjiga svakako treba uzeti u obzir obvezatne elemente kao bitne razlikovne elemente knjige u odnosu na druge vrste publikacija. Obvezatni elementi moraju biti jasno istaknuti i vidljivi na naslovnom listu, koji obuhvaća naslovnu stranicu i poledinu naslovnog lista.¹⁶

PODATCI KOJI SE NAVODE NA NASLOVNOJ STRANICI:

Ime(na) autora i/ili urednika, naslov, podnaslov, usporedni naslov(i) (za publikacije na više jezika), ime(na) ostalih suradnika (prevoditelj, ilustrator i sl.), naziv(i) nakladnika, podatak o izdanju, mjesto i godina izdavanja.

PODATCI KOJI SE NAVODE U IMPRESUMU (impresum je obično smješten na poledini naslovnog lista):

Ime(na) autora i naslov, ime(na) autora i naslov izvornika (za prijevode), podatak o autorskom pravu, podatak o izdanju, mjesto i godina izdavanja, naziv(i) nakladnika i sjedište, naziv tiskare i sjedište, ISBN, podatak o CIP-u (katalogizacija u publikaciji).

¹⁴ ISBD: međunarodni standardni bibliografski opis / preporučila Skupina za pregled ISBD-a, odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju; [s engleskog prevela i predgovor napisala Ana Barbarić] (Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2014), 305.

¹⁵ *Digital Object Identifier* (DOI). Pristup 23. svibnja 2019., <https://www.doi.org/>.

¹⁶ Podatci o oblikovanju i obvezatnim elementima naslovnih listova knjiga preuzeti su s mrežne stranice Ureda za ISBN pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i u tekstu su osjenčani ljubičastom bojom. *Hrvatski ured za ISBN*. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/isbn/>.

Nakladničke cjeline: U impresumu treba odvojiti podatke koji se odnose na nakladničku cjelinu (npr. naslov, urednik, ISSN ili ISBN) od podataka koji se odnose na samu knjigu.

Kod tiskanih publikacija ISBN treba otisnuti:

- na poledini naslovnog lista
- na donjem dijelu vanjskih korica te na ovitku i zaštitnoj kutiji (ako postoje).

Ako se omeđena publikacija objavljuje u više svezaka, na svakom se svesku navodi ISBN sveska i ISBN cjeline. Brojevi se navode na poledini naslovnog lista s približom oznakom u okrugloj zagradi.

PUBLIKACIJE KOJIMA SE DODJELJUJE ISBN

ISBN se ponajprije dodjeljuje knjigama i drugim omeđenim publikacijama na svim medijima:

1. tiskane knjige
2. knjige na drugim medijima (CD-ROM, DVD, mreža, mikrooblik itd.)
3. publikacije na Brailleovu pismu
4. zvučne knjige
5. zemljovidni namijenjeni prodaji
6. obrazovni filmovi, videozapisi i programska podrška
7. publikacije na više različitih medija u kojima prevladava tekst.

PUBLIKACIJE KOJIMA SE NE DODJELJUJE ISBN

1. Serijske publikacije (novine, časopisi i sl.)
2. Notirana glazba
3. Separati iz časopisa.
4. Grafički listovi i mape bez naslovne stranice i teksta.
5. Reklamni materijali (prodajni katalozi, katalozi knjiga, cjenici, tehničke upute, pozivi).
6. Plakati, zidne novine i letci.
7. Programi izložaba i priredaba (kazališni, koncertni).
8. Nastavni programi i planovi rada obrazovnih ustanova.
9. Izvještaji i drugi rukopisni materijali obrazovnih ustanova, skripte, radne bilježnice i listovi.
10. Bojanke bez teksta, materijali za izrezivanje i nadopunjavanje.
11. Razglednice.
12. Kalendari, rokovnici.
13. Obrasci, formulari, upisni listovi.
14. Glazbeni CD-ovi.
15. Filmovi i video.
16. Mrežne stranice.
17. Elektroničke oglasne ploče.
18. E-pošta i druge vrste elektroničke korespondencije.
19. Tražilice.
20. Programska podrška neobrazovnog karaktera.
21. Igre i igračke.

ISBN se dodjeljuje neovisno o mediju:

1. novom naslovu, odnosno prvom izdanju knjige
2. svakom sljedećem izdanju istoga naslova u kojem dolazi do izmjene sadržaja, opsega, uveza ili formata, a kod elektroničkih publikacija i:
 1. svakom novom formatu,
 2. svakom novom DRM-u (*Digital Rights Management*)
 3. različitim pravima uporabe (npr. mogućnost ispisa, bilježaka i dr.).

NAPOMENA: Jednom dodijeljen ISBN ne smije se dodijeliti nekom drugom naslovu ili izmijenjenom izdanju istog naslova.

Nekoliko napomena:

SUNAKLADNIŠTVO

Ako se knjiga objavljuje kao rezultat suradnje dvaju ili više nakladnika, poželjno je da svaki nakladnik navede svoj ISBN, pri čemu je ISBN nakladnika koji je zadužen za raspačavanje obavezan.

PRIJEVOD

Kod prijevoda se, uz naslov izvornika, navodi i ISBN izvornog izdanja.

PUBLIKACIJE NA RAZLIČITIM JEZICIMA

Ako nakladnik isti naslov objavljuje na različitim jezicima kao zasebne publikacije, svakoj se publikaciji dodjeljuje novi ISBN.

PUBLIKACIJE NA RAZLIČITIM MEDIJIMA

Ako nakladnik isti naslov objavljuje na različitim medijima (tiskani, elektronički oblik itd.), svaki medij ima svoj ISBN.

PUBLIKACIJA U VIŠE SVEZAKA

Ako se publikacija objavljuje u više svezaka, cjelina ima jedan ISBN, a svaki pojedini svezak označava se vlastitim ISBN-om. U tome se slučaju obavezno barem na jednom svesku, a po mogućnosti na svakome navode svi brojevi.

KOMPLETI

Kompleti se mogu sastojati od dvaju ili više dijelova na različitim medijima, odnosno od dvaju ili više dijelova na istom mediju. Ako se pojedini dijelovi takve građe prodaju i koriste kao cjelina, dovoljan je jedan ISBN za komplet.

Ako se pojedini dijelovi kompleta koriste ili prodaju odvojeno, svaki se dio kompleta označava svojim brojem. Kompletu se dodjeljuje novi broj koji se navodi na svakom dijelu kompleta i, ako je moguće, na omotu kompleta.

Pored navedenih obvezatnih elemenata svakako treba uzeti u obzir i kriterije koje navode drugi važni standardi:

1. *Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta u Rijeci (pročišćeni tekst od 5. lipnja 2018.).*
Pristup 23. svibnja 2019., <https://uniri.hr/o-sveucilistu/dokumenti-i-propisi/>

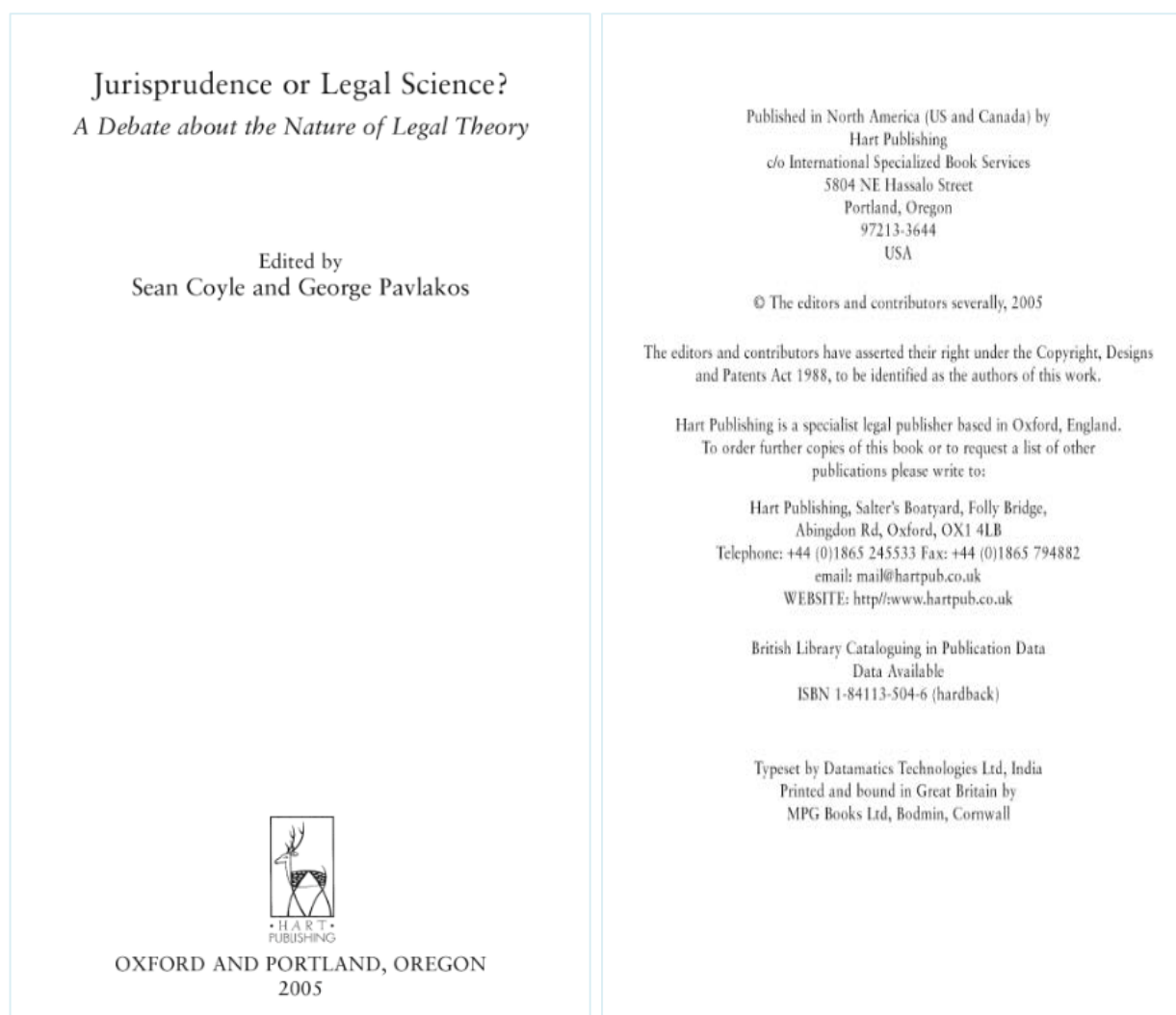
2. *Standardi za izradu (pohranu, prijenos i preuzimanje) E-udžbenika (E-izdanja) Sveučilišta u Rijeci*. Pristup 23. svibnja 2019., https://rektor.uniri.hr/files/vijesti/STANDARDI_e-udzbenik_UNIRI.pdf

3. *Odluka o usvajanju standarda za izradu e-udžbenika (17. prosinca 2013.)*. Pristup 23. svibnja 2019., <https://uniri.hr/o-sveucilistu/dokumenti-i-propisi/>

4. *Grafički standardi izdanja Sveučilišta u Rijeci* (dostupan na: *SharePoint portalu Sveučilišta u Rijeci* – Izdavaštvo)

Prilog 2. Primjer naslovnog lista knjige i potrebni elementi

NASLOVNI LIST

NASLOVNA STRANICA

Ime autora i naslov, mjesto i godina izdavanja, naziv(i) nakladnika i sjedište

POLEĐINA NASLOVNOG LISTA

Podatak o autorskom pravu, podatak o izdanju, naziv(i) nakladnika i sjedište, naziv tiskare i sjedište, ISBN, podatak o CIP-u (katalogizacija u publikaciji)

Kao i pri oblikovanju knjiga, i kod časopisa je važno uzeti u obzir obvezatne elemente kao njegove bitne razlikovne elemente u odnosu na druge vrste publikacija. Obvezatni elementi moraju biti jasno istaknuti i vidljivi na naslovnoj stranici (prvoj stranici korica ili unutarnjoj naslovnoj stranici) primarnog časopisa.¹⁷

Prema ISSN uredu Nacionalne i sveučilišne knjižnice, podaci koji se navode na naslovnoj stranici (prvoj stranici korica ili unutarnjoj naslovnoj stranici) primarnog časopisa, obuhvaćaju sljedeće elemente:

1. Naslov
2. ISSN
3. UDK
4. volumen, odnosno godište izlaženja
5. broj tekućeg sveščića
6. mjesto izdavanja
7. godina izdavanja
8. stranice sveščića od-do
9. naziv nakladnika (pojedince ili organizacije odgovornih za izdavanje časopisa)
10. sastav uredništva i izdavačkog savjeta s podatkom o prebivalištu svakog člana
11. adresa uredništva
12. podatak o učestalosti izlaženja
13. podatak o nakladi
14. podatak o sekundarnim izvorima koji referiraju članke objavljene u časopisu (za znanstveno-stručne časopise)
15. podatak o ustanovi koja novčano pomaže izlaženje časopisa.
16. DOI broj (nije obvezatan, no preporuča se).

Pored navedenih glavnih elemenata sve više je zastupljen u publikacijama i identifikator DOI broj (*Digital Object Identifier*), koji već ima Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. DOI može biti dodijeljen objektu bilo koje vrste, i to digitalnomu, materijalnomu ili apstraktnomu, kao i bilo kojoj razini njegove granularnosti. DOI je trajna poveznica na cjelovit

¹⁷ Podatci o oblikovanju i obvezatnim elementima naslovnih listova časopisa preuzeti su s mrežne stranice Ureda za ISSN pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i u tekstu su osjenčani ljubičastom bojom. *Hrvatski ured za ISSN*. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/issn/>.

digitalni objekt ili na podatak o njemu. U nakladništvu i knjižničarstvu DOI se koristi za identifikaciju svih vrsta građe – knjiga, časopisa, zbornika s konferencija i dr., ali ne zamjenjuje ni jedan drugi identifikator (ISSN, ISBN itd.).¹⁸

Naslov mora biti što kraći i jasno upućivati na sadržaj publikacije. Potrebno ga je uvijek navoditi u istom obliku na svim mjestima u publikaciji, osim ondje gdje se koristi skraćeni ključni naslov.

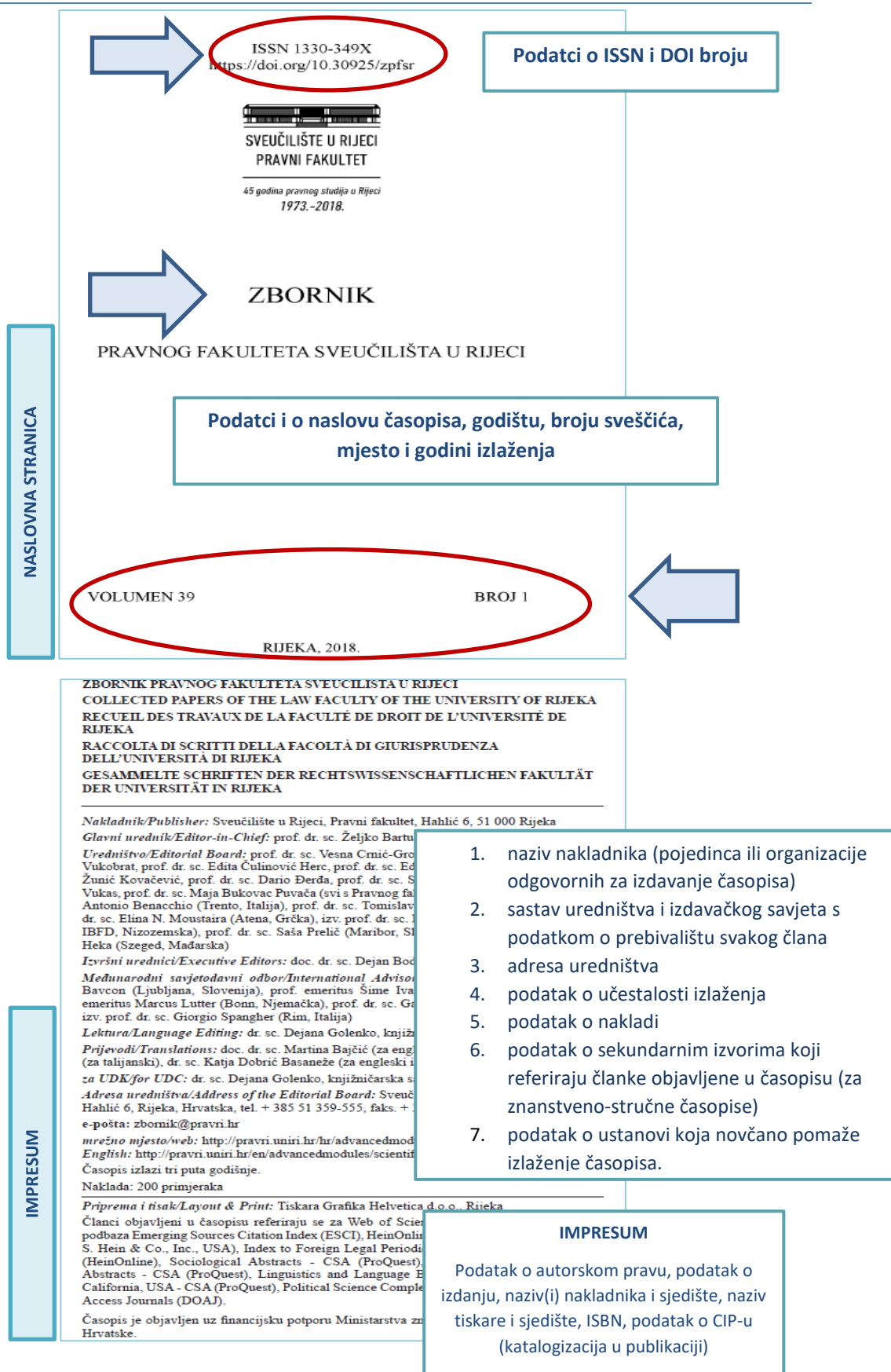
Obrojčivanje volumena ili godišta mora biti neprekidno, a označuje se arapskim brojevima. Prvi svešćić svakog volumena, odnosno godišta, mora započeti brojem 1 i nastaviti se slijedom kroz cijelo godište. Godina izdavanja treba se poklapati s kalendarskom godinom, a ako se razlikuju potrebno je navesti obje godine. Paginacija počinje od prve stranice teksta članka i navodi se neprekinuto kroz cijelo godište. Korice, naslovna stranica i oglasi se ne paginiraju. Kazalo svešćića mora sadržavati ime(na) autora i naslove članka, koje je potrebno navesti na isti način kao u zaglavlju, početnu i završnu stranicu članka. U znanstveno-stručnim časopisima potrebno je navesti i kategoriju svakog članka.

Kazalo valja smjestiti na prvoj stranici svešćića, odmah iza naslovnice. Ako se kazalo ne nalazi na tom mjestu, potrebno je na stranici s kazalom navesti i sve podatke za bibliografsku identifikaciju časopisa (naslov, ISSN, podatak o volumenu, odnosno godištu, broj tekućeg svešćića, mjesto i godinu izdavanja). Raspored elemenata u svim brojevima jednog godišta i njihovo oblikovanje moraju biti jednaki. Moguće izmjene unose se u prvom broju određenog godišta. Znanstveno-stručni časopis mora otisnuti upute autorima o načinu pripreme članka za objavljivanje (opsežne upute potrebno je tiskati barem jednom godišnje, a u svakom svešćiću navesti kratak opis časopisa).

Opsežne upute za oblikovanje članka u znanstveno-stručnim časopisima mogu se pogledati na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja.

¹⁸ Hrvatski ured za DOI. Pristup 23. svibnja 2019., <https://www.nsk.hr/doi/>.

Prilog 4. Primjer naslovnog lista časopisa i potrebni elementi

Prilog 5. Obvezatni sadržajni elementi za oblikovanje elektroničkih publikacija

Za omeđene publikacije koje se objavljuju na CD-ROM-u, DVD-u i sl. primjenjuju se ista pravila kao i za tiskane knjige. Omeđenim publikacijama koje se objavljuju na mreži kao i onima koje se upotrebljavaju na mobilnim uređajima dodjeljuje se ISBN, a u slučaju promjena i novih izdanja postupa se kao s tiskanim knjigama.

Svakom novom, zasebno dostupnom formatu (EPUB, HTML, PDF itd.), DRM-u (*Digital Rights Management*) i različitim pravima uporabe (npr. mogućnost ispisa, bilježaka i dr.) jedne elektroničke publikacije dodjeljuje se zasebni ISBN.¹⁹,²⁰ U slučaju da se dva ili više formata jedne omeđene publikacije prodaju zajedno, dodjeljuje se jedan ISBN. Digitaliziranim omeđenim publikacijama koje je digitalizirala i učinila dostupnim javnosti knjižnica ili druga organizacija, bilo da su dostupne na nekom poslužitelju ili stranicama knjižnice dodjeljuje se zasebni ISBN. Integrirajuće omeđene mrežne publikacije čiji se sadržaj dopunjava i osuvremenjuje (enciklopedije, rječnici i sl.) ne koriste ISBN. Mrežne publikacije koje su dostupne na različitim poslužiteljima ili na različitim programskim podrškama, a mogu se razlikovati i po sadržaju, smatraju se različitim izdanjima, a za svako izdanje dodjeljuje se novi ISBN. Za uređivanje publikacija na materijalnim nositeljima (CD-ROM, DVD) i u formatu .pdf preporučujemo korištenje Upute za uređivanje i oblikovanje časopisa.²¹

Dodatne preporuke za mrežnu građu:

1. Naslov treba biti jednoznačan i jasan te ga treba navoditi u istom obliku na svim mjestima, npr. na naslovnici, u zaglavlju HTML-a.
2. Impresum treba minimalno sadržavati:
 - podatak o odgovornosti, odnosno ime osobe ili naziv tijela koje je odgovorno za sadržaj i izradbu publikacije (npr. nakladnik, urednik)
 - nadnevke: nadnevak objavljivanja, odnosno postavljanja publikacije na mrežu i podatak o učestalosti objavljivanja, odnosno nadnevak izlaženja novog broja i

¹⁹ ISBN za elektroničke publikacije i obrazovnu programsku podršku. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2013/06/ISBN-ZA-ELEKTRONI%C4%8CKE-PUBLIKACIJE-I-OBRAZOVNU-PROGRAMSKU-PODR%C5%A0KU.docx>.

²⁰ Upute za dodjelu ISBN-a e-knjigama i aplikacijama za e-knjige. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2017/01/Upute-za-dodjelu-ISBN-a-e-knjigama-i-aplikacijama-za-e-knjige.pdf>.

²¹ Podatci o obvezatnim sadržajnim elementima za oblikovanje elektroničkih publikacija preuzeti su s mrežne stranice Ureda za ISBN pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i u tekstu su osjenčani ljubičastom bojom. Hrvatski ured za ISBN. Pristup 23. svibnja 2019., <http://www.nsk.hr/isbn/>.

nadnevak osuvremenjivanja ili posljednje promjene sadržaja

- mjesto objavljivanja, odnosno sjedište nakladnika.

ISBN se navodi:

1. na naslovnici CD-ROM-a, DVD-a, mrežne publikacije ili aplikacije za mobilni uređaj
2. na naljepnici CD-ROM-a ili DVD-a
3. na ambalaži.

Ako se publikacija objavljuje u više zasebno dostupnih formata, navode se ISBN-i svih formata, s naznakom o formatu u zagradi, npr.:

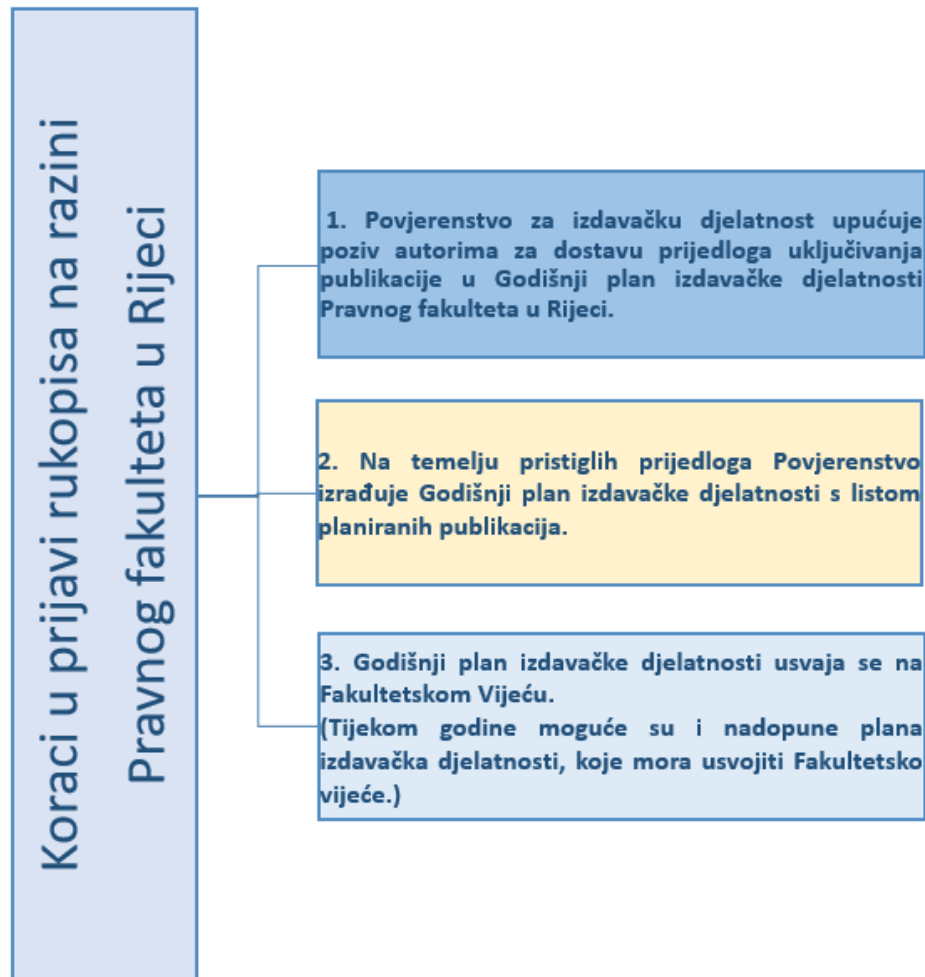
- ISBN 978-953-xx-xxxx-x (tvrdi uvez)
ISBN 978-953-xx-xxxx-x (meki uvez)
ISBN 978-953-xx-xxxx-x (PDF)
ISBN 978-953-xx-xxxx-x (EPUB bez DRM)
ISBN 978-953-xx-xxxx-x (EPUB s ACS4 DRM)

Pored navedenih obvezatnih elemenata svakako treba uzeti u obzir i kriterije koje navodi Standard za izradu (pohranu, prijenos i preuzimanje) E-udžbenika (E-izdanja) Sveučilišta u Rijeci.²²

²² Standard za izradu (pohranu, prijenos i preuzimanje) E-udžbenika (E-izdanja) Sveučilišta u Rijeci. Pristup 23. svibnja 2019., https://rektor.uniri.hr/files/vijesti/STANDARDI_e-udzbenik_UNIRI.pdf.

Prilog 6. Potrebni elementi za prijavu rukopisa u izdanju Pravnog fakulteta u Rijeci

Popratni dokumenti (obrasci) za prijavu sveučilišnog udžbenika na razini Pravnog fakulteta u Rijeci obuhvaća nekoliko popratnih dokumenata (*zamolba za odobrenjem prijavljenog izdanja kao izdanja Pravnog fakulteta u Rijeci, izjava autora, izjava lektora te recenzentski obrazac*).

Slika 1. Koraci u prijavi rukopisa u izdanju Pravnog fakulteta u Rijeci

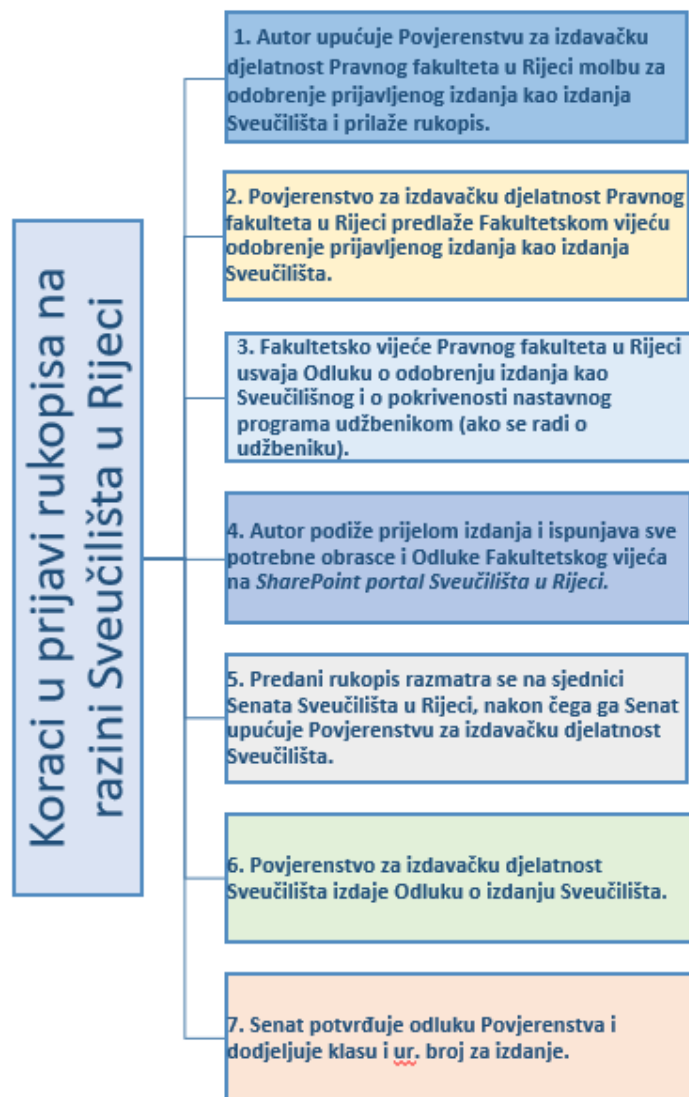
NAPOMENA

U impresumu prijeloma sveučilišnog udžbenika, pored jasno istaknutog loga Pravnog fakulteta u Rijeci, mora stajati i napomena da je udžbenik izašao u izdanju Pravnog fakulteta u Rijeci kao i formulacija Odluke povjerenstva za izdavačku djelatnost Pravnog fakulteta u Rijeci:

Odlukom Povjerenstva za izdavačku djelatnost Pravnog fakulteta u Rijeci: **KLASA: ...**, **URBROJ:...**, ova se knjiga objavljuje kao sveučilišni udžbenik Pravnog fakulteta u Rijeci.

Prilog 7. Potrebni elementi za prijavu rukopisa u izdanju Sveučilišta u Rijeci

Popratni dokumenti (obrasci) za prijavu rukopisa na razini Sveučilišta u Rijeci (*zamolba za odobrenjem prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta u Rijeci, izjava autora, izjava lektora te recenzentski obrazac*), kao i upute o grafičkim uređenju prema Grafičkom dizajnu Sveučilišta u Rijeci dostupni su na *SharePoint portalu Sveučilišta u Rijeci – izdavaštvo*.

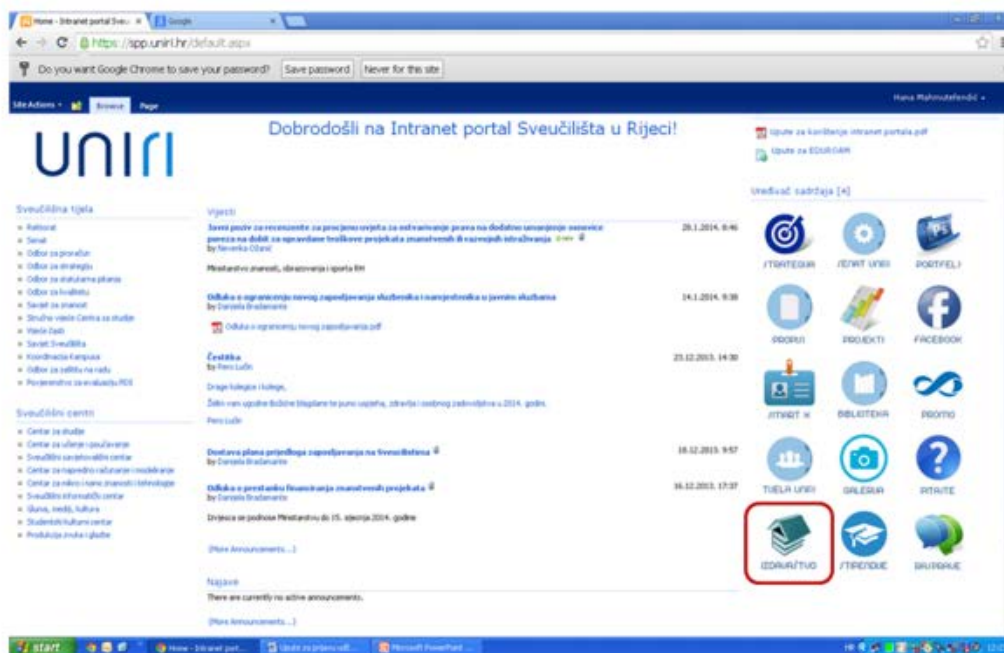

Slika 2. Koraci u prijavi rukopisa kao sveučilišnog udžbenika u izdanju Sveučilišta u Rijeci

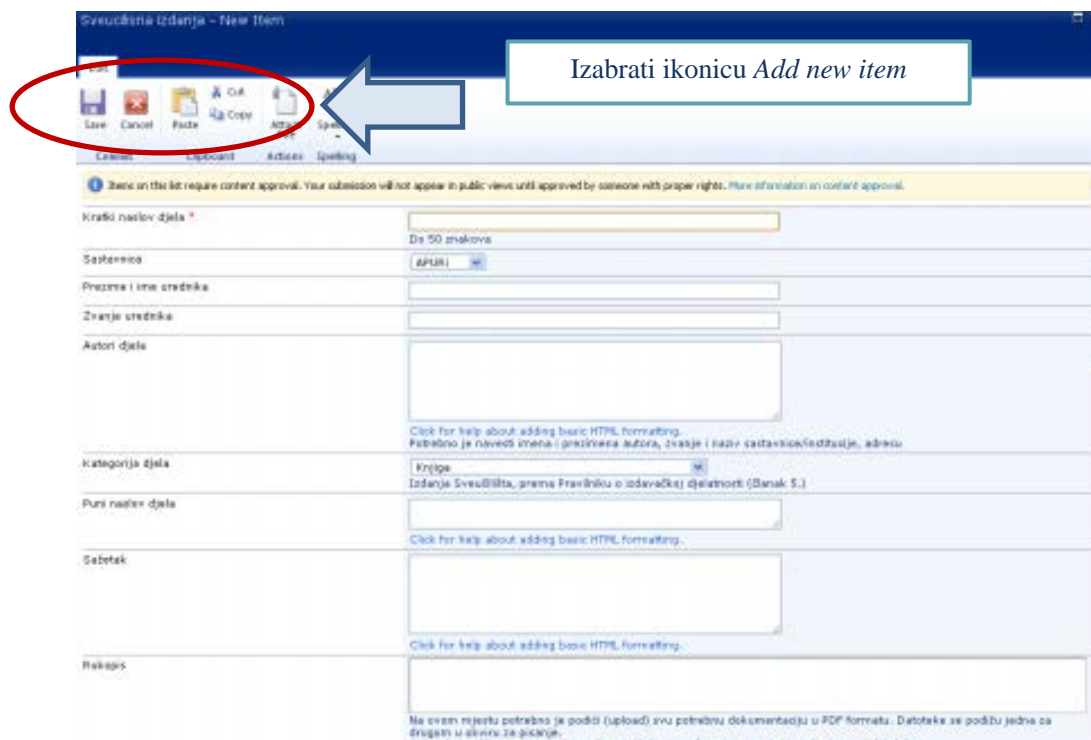
NAPOMENA

U impresumu prijeloma knjige mora biti jasno istaknut logotip Sveučilišta u Rijeci, s napomenom da je Sveučilište izdavač/suizdavač kao i formulacija Odluke povjerenstva za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci:

Odlukom Povjerenstva za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci: **KLASA: ...**,
URBROJ:..., ova se knjiga objavljuje kao izdanje Sveučilišta u Rijeci.

Slika 3. Upute za ulaz u SharePoint portal Sveučilišta u Rijeci

Slika 4. Upute za prijavu rukopisa putem SharePoint portal Sveučilišta u Rijeci

Slika 5. Upute za prijavu rukopisa putem *SharePoint* portal *Sveučilišta u Rijeci*

Prijedlog nadležnog tijela sastavnice - odluka vijeća sastavnice

Potrebno je priložiti (u PDF fromatu) prijedlog za odobrenje prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta.

Datoteke podižete u meniju (gore lijevo) Alati za uređivanje - Umetni iznad - Prenesi datoteku.

a) Prijedlog nadležnog tijela sastavnice za odobrenje prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta (PDF format)

Potrebno je priložiti (u PDF fromatu) Izjavu nadležnog tijela sastavnice (npr. Povjerenstvo za nastavu) o postotku pokrivenosti nastavnog programa udžbenikom.

Datoteke podižete u meniju (gore lijevo) Alati za uređivanje - Umetni iznad - Prenesi datoteku.

b) Izjava nadležnog tijela sastavnice o postotaku pokrivenosti nastavnog programa udžbenikom (PDF format)

Potrebno je priložiti (upload u PDF formatu) dvije recenzije.

Datoteke podižete u meniju (gore lijevo) Alati za uređivanje - Umetni iznad - Prenesi datoteku.

c) Potrebno priložiti dvije recenzije (PDF format)

d) Potrebno priložiti izjavu lektora

Potrebno priložiti financijski plan (Excell) u obrascu Sveučilišta.

Datoteke podižete u meniju (gore lijevo) Alati za uređivanje - Umetni iznad - Prenesi datoteku.

e) Potrebno priložiti financijski plan u obrascu Sveučilišta u Rijeci (Excell tablica)

Slika 6. Nekoliko bitnih napomena kod prijave rukopisa na razini Sveučilišta u Rijeci (upute preuzete sa *SharePoint* portala *Sveučilišta u Rijeci*)

Potrebni dokumenti

1. **Zamolba za odobrenjem prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta u Rijeci** (za Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Pravnog fakulteta u Rijeci)
2. **Izjava autora** (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)
3. **Izjava lektora** (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)
4. **Recenzentski obrazac** (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)

Ime i prezime autora

- Ovdje -

Povjerenstvu za izdavačku djelatnost

Predmet: Zamolba za odobrenjem prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta u Rijeci

Poštovani,

ovim putem Vam se obraćam sa zamolbom da se Vijeću Pravnog fakulteta uputi Prijedlog za odobrenje niže prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta u Rijeci:

- ime autora:
- naslov izdanja:
- tip (tiskano ili elektroničko) i vrsta izdanja:
- područje-polje-grana:
- postotak pokrivenosti nastavnog programa udžbenikom:
- broj autorskih araka i broj primjeraka:
- objavljuje li se publikacija prvi put ili se radi o izmijenjenom ili dopunjenom djelu:
- izdavač:
- jesu li za izdavanje osigurana novčana sredstva u cijelosti ili u jednom dijelu iz drugih izvora:

Unaprijed zahvaljujem.

S poštovanjem

POTPIS AUTORA

Slika 7. Primjer Zamolbe za odobrenjem prijavljenog izdanja kao izdanja Sveučilišta u Rijeci (za Povjerenstvo za nakladničku djelatnost Pravnog fakulteta u Rijeci)

Mjesto i datum	
Ime i prezime autora	
Zvanje i stupanj obrazovanja	

Izjava autora

Izjavljujem da se djelo pod naslovom

(podebljati i podvući):

a) Objavljuje prvi put.
b) Objavljuje kao neizmijenjeno ponovljeno izdanje.
c) Objavljuje kao izmijenjeno ponovljeno izdanje.
d) Objavljuje kao dotisak postojećeg izdanja.

Uz b) i c) molimo autora/e da navede/u:

Redni broj izdanja	
Naziv koji će biti otisnut na izdanju: (neizmijenjeno, izmijenjeno, novo, skraćeno i sl.)	

Uz d) molimo autora/e da navede/u:

Godinu prvog izdanja	
Broj planiranih dodatnih primjeraka	

Slika 8. Izjava autora (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)

Mjesto i datum	
Ime i prezime lektora	
Zvanje i stupanj obrazovanja	

Izjava lektora

Izjavljujem da je rukopis pod naslovom

lektoriran te usklađen s Izdavačkim standardom Sveučilišta u Rijeci.

Slika 9. Izjava lektora (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)

[Nakladnička cjelina]¹

Recenzentski obrazac

A. Podaci o recenziranom djelu

Ime i prezime autora	
Naslov rukopisa	
Broj kartica	
Broj poglavlja	
Broj bibliografskih jedinica (referencija)	
Vrsta djela ²	

Komentar recenzenta ³

¹ Naziv biblioteke ili knjižnog niza, ako postoji (npr. Biblioteka Fluminensia), ako ne postoji, ostaje prazno

² Npr. znanstvena knjiga/monografija, priručnik, sveučilišni udžbenik, rječnik itd.

³ Očekuje se: osvrt na temu (relevantnost, dosadašnja istraženost, novi prinosi itd.) te komentar teorijske utemeljenosti i metodološke prihvatljivosti autorova pristupa.

Slika 10. Recenzentski obrazac (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)

Izjave recenzenta koje se odnose na sljedeća izdanja: udžbenik, ostala nastavna pomagala, nastavna skripta, autorizirana predavanja i hrestomatija

Ako se djelo izdaje prvi put.		
Usporedivost izdanja s drugim takvim izdanjima objavljenim u RH		
Ako se radi o reizdanju:		
O procijenjenom postotku izmjena i dopuna ranijeg izdanja istog rukopisa istog autora		
Odgovara li predloženi rukopis sadržaju predmeta (kolegija)?	DA	NE
Je li metodički i didaktički dobro napravljen?	DA	NE
U kojem postotku predloženi rukopis pokriva sadržaj predmeta za koji je namijenjen?	_____ %	
Je li tekst odgovarajuće popraćen ilustracijama (ako su potrebne)?	DA	NE
Jesu li ilustracije originalne (autorsko djelo)?	DA	NE
Postoji li popis literature i je li odgovarajuća?	DA	NE
Postoji li popis kratica?	DA	NE
Postoji li abecedni popis pojmova?	DA	NE

Prijedlozi recenzenta (dopune i ispravke i sl.)

Zaključak recenzenta⁴

⁴ Predlaže li se ili ne predlaže objavljivanje rukopisa (uz kratak komentar/obrazloženje).

Slika 11. Recenzentski obrazac (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)

STANDARDIZACIJA

Varijanta 1. - naslovnica bez vizualnog materijala

STANDARDIZACIJA PUBLIKACIJA SVEUČILIŠTA U RIJECI

STANDARDIZACIJA

Hijerarhija impresuma

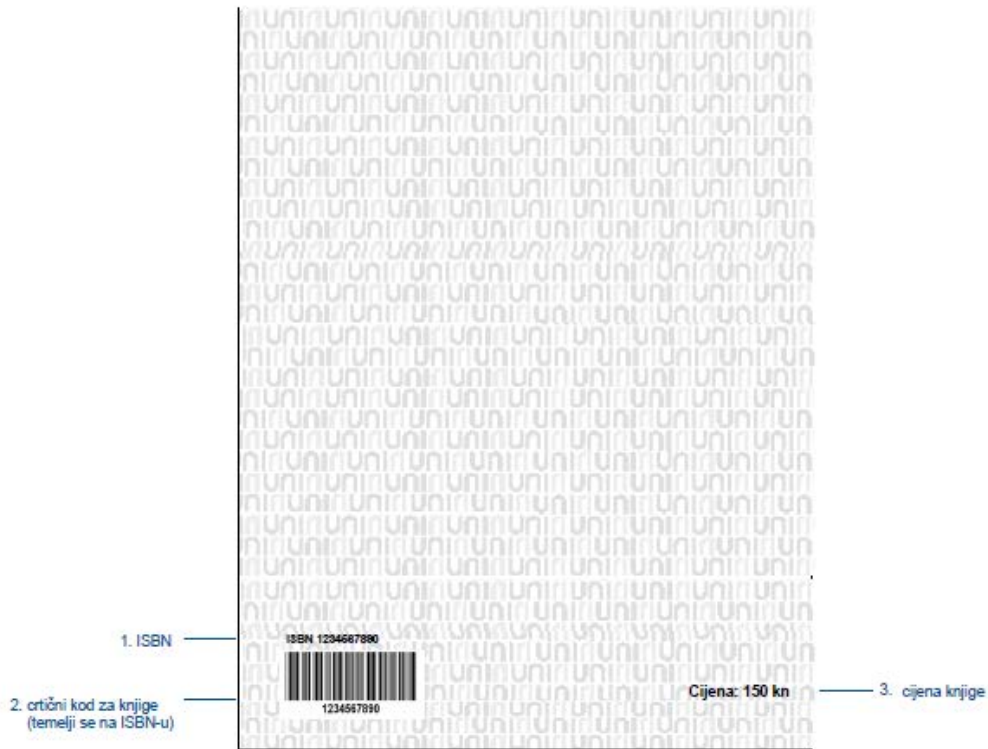
1. Izdavač	Izdavač Medicinski Fakultet u Rijeci
2. Autor knjige	Autor dr. sc. Hrvoje Horvat
3. Urednik	Urednica Hrvoje Horvat, dipl. inž.
4. Recenzent	Recenzent dr. sc. Hrvoje Horvat dr. sc. Hrvoje Horvat
5. Lektura i korektura	Lektura i korektura Hrvoje Horvat, prof.
6. Priprema i tisak	Priprema i tisak Nacrt, tiskara, općina ISBN 123-555-555-101-1 CIP zapis dostupan u Katalogu Sveučilišne knjižnice Rijeka pod brojem 123456789
7. Naklada	Naklada 200 primjeraka
8. Opće informacije	Odskupom Podjerenstva za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci (KLASA: 123-09/10-01/05), URBROJ: 1234-57-05-01-3 ovo se djelo objavljuje kao izdanje Sveučilišta u Rijeci

STANDARDIZACIJA PUBLIKACIJA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Slika 12. Standardizacija naslovnice i impresuma (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)

STANDARDIZACIJA

Poledina korica

STANDARDIZACIJA PUBLIKACIJA SVEUČILIŠTA U RIJECI

Slika 13. Standardizacija poledine korice (Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci)

Prilog 8. Sustavi za uređivanje i izdavanje časopisa i konferencijskih radova

Priprema tiskanih izdanja, za pripremu i uređivanje elektroničkih izdanja dostupni su i otvoreni programi (besplatni) koji su namijenjeni uređivanju i izdavanju znanstvenih časopisa, konferencija i elektroničkih knjiga.

Jedan od najpoznatijih programa svakako je *Open Journal Systems 3.1.2.0 (OJS)* - otvoreni program (softver) koji je namijenjen uređivanju i izdavanju znanstvenih časopisa. OJS razvija, podržava i besplatno distribuira *Public Knowledge Project*, a implementaciju OJS sustava omogućava SRCE (Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu) u suradnji s HRČKOM (Portalom hrvatskih znanstvenih časopisa).

Prednosti OJS-a:

- Troškovi mrežne objave i uopće održavanja časopisa padaju na – **0 kuna**.
- **Glavna prednost – zahvaljući Srcu/OJS-u časopis u potpunosti postaje neovisan o bilo kakvom (nestalnom, ocjenjivačkom) financiranju – bez obzira na broj sveščića godišnje.**
- **Mrežni časopis može se održavati bez ikakve potrebe za novčanim sredstvima – postaje se neovisan o dotacijama, oglašavanju, kriznim situacijama u znanstvenoj infrastrukturi.**
- **Istodobno održavanje arhiva u OJS-u i Hrčku pridonosi sigurnosti.** Jedna će arhiva uvijek biti dostupna.
- **Povećava se i vidljivost časopisa u tražilicama, a time i citiranost** (*Google Scholar* indeksira Hrčak).
- Besplatan i održavan **OJS ima većinu mogućnosti komercijalnih platformi** koje koriste *Elsevier, Springer, DeGruyter Open*, a čija je **pretplata** nekoliko stotina eura mjesečno ili tisuća godišnje.
- Besplatan i kvalitetan **OJS hrvatskim časopisima omogućava održavati „pravi” slobodan pristup**, bez ikakvih troškova za autore, tzv. „**zeleni model**” (engl. *green model OA*).
- zeleni model postao je **znatno rjeđi od „zlatnoga modela”**, gdje autori plaćaju za objavu prihvaćenih radova koji time postaju pravi OA. „Zeleni model” hrvatskih časopisa može dodatno privući nehrvatske autore te ako njihova uređivačka politika ostavi dobar dojam kod prvih takvih priloga, stvoriti sigurnu bazu stalnih međunarodnih priloga.²³

Pored OJS sustava, postoji i sustav za uređivanje i izdavanje konferencijskih radova, pod nazivom *Open Conference System (OCS)*.

Prednosti OCS-a:

1. Nudi besplatno održavanje mrežnih stranica konferencije.
2. Poput OJS-a podržava sve vrste korisnika s različitim ovlastima i ulogama: voditelja OCS-a, voditelja konferencije, urednike tema, autore, recenzente, čitatelje.
3. Uz osnovno znanje uređivanja OJS-a, kroz nekoliko dana može se savladati funkcionalnost OCS-a na razini izvođenja manje konferencije.

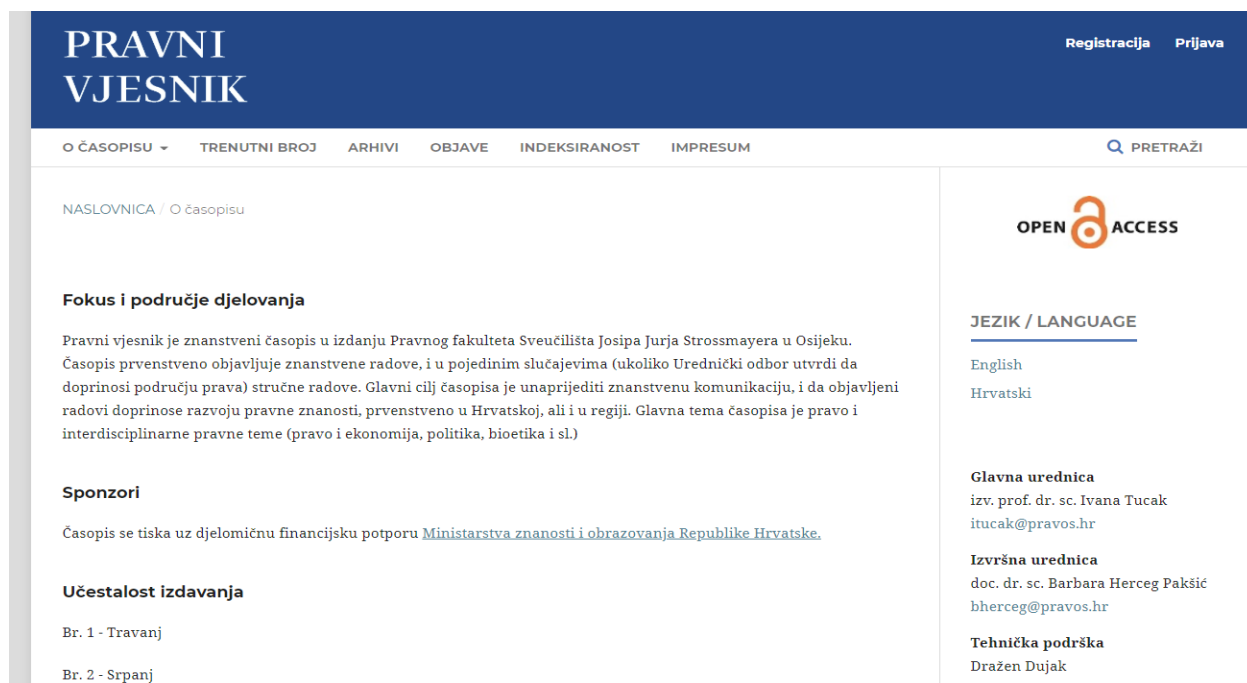
²³ Tomislav, Malvić, *Uporaba «OJS-a» za uspješno uređivanje i mrežnu objavu kvalitetnoga znanstvenog časopisa, primjer «Rudarskogeološko-naftnoga zbornika»*, Zagreb, Srce, Dani e-infrastrukture, 2018., pristup 14. lipnja 2019., <https://dei.srce.hr/sites/default/files/2018-04/Malvic-Srce-DEI-2018.pdf>.

4. Uz nešto više znanja OCS nudi vođenje veće konferencije i objavu zbornika sažetaka, pa i cjelovitih, recenziranih radova.
5. Za ustanove u kojima se godišnje organizira i samo jedna veća ili dvije manje konferencije ovaj je alat izvrsno rješenje i potpuno ukida potrebu za financiranjem skupa te plaćanjem kotizacija i tiska zbornika.
6. Poput OJS-a, OCS je svakako preporučen svim znanstvenim ustanovama u Hrvatskoj s osnovnim informatičkom odjelom koji instalaciju i održavanje može samostalno načiniti.²⁴

Primjeri časopisa koji koriste OJS i OCS sustav uređivanja i izdavanja časopisa, mogu se pronaći na mrežnim stranicama HRČKA (portala hrvatskih znanstvenih časopisa): <https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/index>.

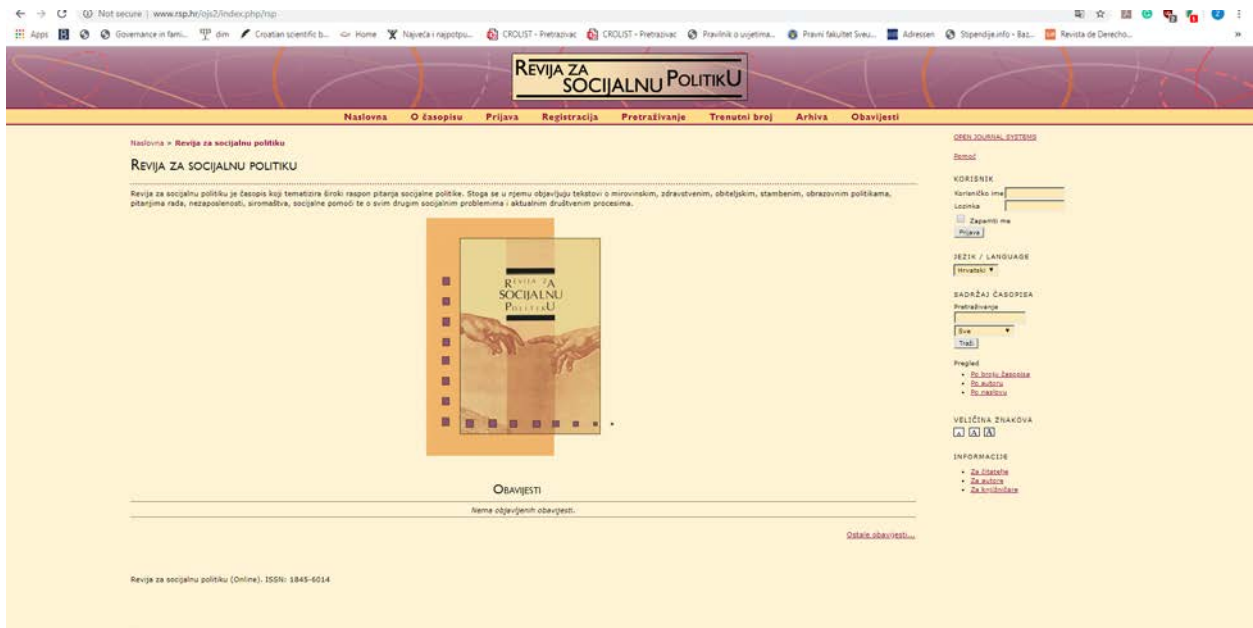

Slika 14. Primjena OJS sustava – časopis *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci*

Slika 15. Primjena OJS sustava – časopis *Pravni vjesnik*

²⁴ Malvić, *Uporaba «OJS-a» za uspješno uređivanje i mrežnu objavu kvalitetnoga znanstvenog časopisa.*

Slika 16. Primjena OJS sustava – časopis *Revija za socijalnu politiku*

IMPRESSUM

Izdavač: Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet

Standard izradili: prof. dr. sc. Miomir Matulović, prof. dr. sc. Budislav Vukas, izv. prof. dr. sc. Emilia Miščenić, dr. sc. Mariza Menger i dr. sc. Dejana Golenko.

Dokument usvojen na 194. sjednici Fakultetskog vijeća, održanoj 21. listopada 2019. godine.

Rijeka, 2019. godina

KLASA: 602-09/19-01/1

UR.BROJ: 2170-57-01-19-5